

Film haritud naisele

Eile esilinastunud filmi „Eestlanna Pariisis” autori Ilmar Raagi sõnul ei turustata seda Eesti, vaid Jeanne Moreau ni-mega. lk 9

Lätlaste elekter on odavam

Võrreldes praegu hinnad avaldanud elektrimüüjate pakkumisi, selgub, et Läti Elektrumiga saab kodu valgeks kümnendiku võrra odavamalt kui meie riikliku Eesti Energiaga. lk 11

Jutul lõpp: Armstrong on petis

Ajaloo edukaim jalgrattur Lance Armstrong kasutas keelatud aineid pidevalt, süstemaatiliselt ja täiesti teadlikult, kinnitas USA antidopinguagentuuri põhjalik raport. lk 16

PRISMA
prismamarket.ee

R 12.10

Kõik viinerid -25%

OSTA ARA

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EUROT | VÄLISMAAL 2,10 EUROT | NR 238 | REEDE, 12. OKTOOBER 2012

ajaleht.epl.ee

Küberkahuri tuli jäi eile lahjaks

Riigi infoturbe eest vastutajad tõdesid eile, et küberrün-nak küll toimus, kuid piirdus vaid üksikute ilmselt kohalike noorukite katsetega, mis suu-remat kahju tekitada ei suut-nud. Politsei kodulehe suut-sid häkkerid küll mõneks ajaks maha võtta, ent eksper-tide sõnul saab juhtunut ni-metada pigem mõne akna sis-seviskamiseks kui suuremaks kuritegelikuks ründeks. Et te-gemist oleks olnud Anony-

mouse rünnakuga, sellest po-le ühtegi märki.

„Tuleb mingi väike selts-kond, nagistab mõned mi-nutid, aga kuna kõik IT-me-hed on ümberringi ja klõbis-tavad oma masinatega, siis ko-hati on isegi raske öelda, kas IT-mees ise võttis kaitse maha või tõesti sattus sait rünnaku alla,” selgitas riigi infosüsteemi ameti (RIA) infoturbeeks-pert Anto Veldre (pildil).

Peale politsei sattus rün-

de alla veel maan-teeamet, mille kodulehe ühelt alamlehelt lek-kisid veebile-he kasutajate ja toimetajate kasutajanimed. Häkkerid võisid röömustada and-mete üle, mis puuduta-sid 2006. aastal toimunud Bal-ti maanteeliidu konverentsi.

Loe lk 6

Foto: Andres Putting

Haiglate ebaterve konkurents

●● Riikliku arenguka-va puudumine on tekitanud olukorra, kus haiglad püüa-vad üksteist üle trumbata, soe-tades üha kallimat ja kvaliteet-semat aparatuuri.

●● Eriti torkab see silma Tallinnas, kus peale PERH-i soovib kalli vähivõitluse tege-leda ka näiteks Ida-Tallinna keskhaigla.

●● Vaja oleks haiglateülest koordineerimist, et panna haiglad rahumeelset koostööd tegema. Kuid ei sotsiaalminis-teriumil ega haigekassal ole siiani olnud tahtmist või jõu-du süsteemi muuta.

ELUTOAD
RAAMATUKOGUD
SÖÖGITOAD
VALGUSTID

Tallinn - Rocca al Mare Kaubanduskeskus,
Järve Keskus
Pärnu - Suur-Jõe 48

SKANO
FURNITURE
www.skano.ee

0%
intress
6 KUUD
SKANO
JÄRELMAKS

JUHTKIRI

Otsuste hind

Pole rumalamat ega ohtlikumat viisi otsustamiseks, kui lasta otsuseid teha neil, kes ei pea – juhul kui nad eksivad – selle eest maksma, on öelnud Ameerika majandusteadlane ja poliitfilosoof Thomas Sowell. Pole teada, kas majandusminister Juhan Parts on Sowell'i mõtetega tuttav, ehkki vabaturumajandust jultustava konservatiivi vaated peaksid Partsi parteile südamelähedased olema.

Kui kanda Sowell'i ütlus üle möödunud aastal langetatud otsusele ehitada Eestisse ligi miljardi euro eest uued põlevkiviplokid, lisandub siia veel üks komponent, mis otsuse kvaliteeti just ei paranda: nimelt ignorantsus. Nagu võis näha telesaatest „Pealtnägija” ja lugeda Eesti Ekspresist, ei olnud Eesti valitsus teadlik kõigist üksikasjadest.

Uutele kateltele hakati mõtlema möödunud kümnendi lõpul, kui oli teada, et EL-i keskkonnanõuete tõttu tuleb 2016. aastal peaaegu pool Narva jaamade võimsusest sulgeda. Saatus andis Eestile hingetõmbeaega: vahepeal reeglid muutusid ja selgus, et kui paigaldada vanadele kateltele puhastusseadmed, võib neid kasutada 2023. aastani. See ajapikendus andnuks Eestile võimaluse arutada, kas ajal, mil Euroopa kliimapoliitika muudab põlevkivijaamades elektritootmise majanduslikult üha ebaotstarbekamaks, tasub investeerida uude jaama? Või ehk on arukam hoolitseta energiajulgeoleku eest muul moel, panustades ühendusse teiste maadega, hajutatud elektritootmisse ja põlevkivijaamast odavamate kiirreageerimisjaamade rajamisse võimalikeks kriisiolukordadeks? See arutelu jäi olemata. Sellest on kahju mitmel põhjusel.

Esiteks, kes vastutab juhul, kui miljardijaam saab valmis ja selgub, et seal toodetav elekter on nii kallis, et pole vabal elektriturul konkurentsivõimeline? 2014. aastal, mil valmib Estlink 2 kaabel, ühtlustuvad Soome ja Eesti elektrihinnad. Kui praegu on elektri hind seda börsilt ostvatele ettevõtetele Eestis ja Soomes paljudel päevadel võrdne, siis tulevikus võib eeldada, et Eesti põlevkivielekter muutub veelgi kallimaks, sest sellele lisandub CO₂ tasu.

Miljardijaamast Kes vastutab juhul, kui miljardijaamas toodetav elekter pole turul konkurentsivõimeline?

Poliitikutel, kes võtavad miljardikohustuse ilma asju põhjalikult vaagimata, on raske legitimeerida kokkuhoiupoliitikat ja sentide lugemist teistes valdkondades. Samuti annab nii suurte rahasummade üle kiirkorras otsustamine alust vandenõuteooriate tekkele. Ning valmis tuleb olla konkurentide pahatahtlikeks küsimusteks stiilis: kuidas ikkagi õnnestus ühel erakonnal möödunud suvel mõne kuuga vabaneda 721 237-eurosest valimisvõlast? ●

REPLIIK

Verejanulised klounid

Eesti poliitikas hakkavad tapmisähvardused juba igapäevaseks saama. „Olen nõus võtma läbi sõjaväelise riigipöörde võimu,” ütles riigikogulane Aivar Riisalu (Keskerakond) TV3 eetris. „Ja ütlen ausalt ja otse, et mul on sada inimest kohe koos, kes lähevad kuklalasuga kraavi nagu 1940-ndal.”

Alles see oli, kui kolleeg Juku-Kalle Raid (IRL) väitis, et demokraatia saabub, kui Yana Toomile (Keskerakond) kuul pähe kihutada. Raid on punkar, tema võib rääkida, mida tahab. Riisalu aga on reservohvitser ja ohvitseri sõna peab ka midagi maksma, või ta on mõttetu kõnn.

Absurd, eks? Head valijad, mõelge, enne kui verejanulisi kloune ennast esindama saadate. ● **Priit Simson**

LK 4: Laupäeval tasub Eesti Päevaleht oma moraalse võla, kirjutab peatoimetaja Urmo Soonvald.

LK 5: Riigikogu arutas lapsevanematele lisahääle andmise poolt- ja vastuargumente.

TERVEKS RAVITUD MERIKOTKA LASID MAHA ILLEGAALSED JAHIMEHED

Vigastatuna leitud, terveks ravitud ja uuesti vabadusse lastud merikotkas leiti möödunud teisipäeva õhtul surnuna. Tõenäoliselt lasid kotka maha illegaal-

selt tegutsenud jahimehed, kes suuri metsloomi peamiselt koduloomade korjustega koha- le meelitasid. Kotkas leiti esiteks augustis vigastatuna Aegna saare lähedalt, raviti siis Tartu maa-

ülikooli loomakliinikus terveks ja lasti septembris Emajõe-Suursoo kaitsealal pidulikult vabadesse. Teisipäeval leiti merikotkas Lääne-Virumaa ja Jõgeva-maa piirilt mahalastuna. **Delfi**

Võidurelvastumine:

Praegune süsteem innustab haiglaid üksteist üle trumpama – püütakse olla väga hea võimalikult paljudel erialadel. Puudu on aga haiglate ülene koordineatsioon, millega ressursse mõistlikult jaotada.

Kärt Anvelt, Tuuli Jõesaar
uudised@epl.ee

„Vaadates elanikkonda puht arvuliselt, piisaks Eestile ühest haiglast, sest Euroopa kogemus näitab, et suuremale haiglale annab piisava koormuse 1,5 miljonit elaniku,” ütles Põhja-Eesti regionaalhaigla (PERH) üld- ja onkokiurgia keskuse juhataja dr Jüri Teras. „Eesti geograafiat ja ajalugu arvesse võttes võiks öelda, et siia piisaks kahest suurhaiglast,” lisas ta mööduse. Meil on haiglaid aga sellestki oluliselt rohkem – kaks suurhaiglat pluss konkureerivad keskhaiglaid.

Eesti Päevalehega vestelnud arstid ja meditsiinijuhid rääkisid kui ühest suust: haiglaid püüavad üksteist prestiižikate erialade tippkompetentsis üle trumbata. Ja selles pole süüdi mitte haiglahujud, vaid riiklik juhtimatus. Tippkompetentsis konkureerimine – mis esmapilgul võiks patsienti vaid rõõmustada – tähendab meditsiinis seda, et haiglate püüd olla võimalikult hea võimalikult paljudel erialadel nõuab raha väga kallite aparatuuride ja operatsioonisaalide sisustuse ostmiseks.

Aastaid tagasi haiglavõrgu arengukava tehes planeeriti suurteks keskusteks PERH ja Tartu ülikooli kliinikum. Praegu kinnitab mõnigi allikas, et sellal, kui kliinikum on rahulikult Lõuna-Eestis tipphaigla rollis, püüavad Tallinna väiksemad haiglaid PERH-iga konkureerida. Näiteks vähiravi: korralikud vähiravikeskused on kliinikumis ja PERH-is, aga ka Ida-Tallinna keskhaigla tahab vähiraviga tegeleda. Keemia- ja operatiivraviga nad juba tegelevadki, kõrvale on jäänud kiiritusravi, sest see on liiga kallis.

Pole tahet ega jõudu

Vaja oleks haiglateülest koordineatsiooni, et panna praegu omavahel võistlevad haiglaid rahumeelset koostööd tegema. Selleks aga – nagu näha – puudub vähemalt praegu selge poliitiline tahe.

„Süsteem soosibki „võidurelvastumist”, sest raha jagamine toimub vastavalt sellele, milline on [haigla] pakutav teenus. Arstid aga suudavad igasugust aparatuuri koormata piisaval määral, iseasi, kas see on mõistlik,” rääkis Teras. „Toon selgitamiseks näite teisest valdkonnast. Näiteks on meil erinevad sõjaväeüksused. Oleta-

me, et vahipataljon tahab endale osta õhutõrjekahureid. Nad ütlevad, et meid see huvitab ja me tahame ka pauku teha. Kui kaitseministeeriumi ei oleks ja oleks piisavalt raha, siis võiks nad nii tehagi ning kas see riigi-

„Arstid suudavad igasugust aparatuuri koormata, iseasi, kas see on mõistlik.”

Sotsiaalministeeriumil ega haigekassal pole olnud tahtmist süsteemi muuta.

kaitse seisukohalt on optimaalne, seda ei ütleks keegi. Meditsiinis aga sellist kõva, haldavat ministeeriumi ei ole.”

Ei sotsiaalministeeriumil ega haigekassal pole siiani olnud tahtmist või jõudu süsteemi muuta. Eesti Päevaleht küsis haigekassa tervishoiu osakonnalt, kui mõistlikuks peab haigekassa seda, et näiteks haigekassa all oleks eraldi üksus, mis jälgiks, et erialast tippkompetentsi ei dubleeritaks. „Me ei pea vajalikust ega mõistlikust, et haigekassa juures töötaks allüksus, kes tegeleb nn või-

durelvastumise ja tippkompetentsi mittedubleerimise teemaga. Piirangute seadmine on üldise regulatsiooni teema ning kui selline komisjon oleks loodud, siis peaks see põhine-ma selgel reeglistikul ja olema pigem sotsiaalministeeriumi juures,” vahendas haigekassa pressiesindaja.

Sotsiaalministeerium on samuti väga ettevaatlik. Juba riigikontrolli 2008. aasta audit märkis meditsiiniseadmete kasutamise kohta, et seadmete kaudu võidurelvastumine vii-

tab tervishoiukorralduse hoo-pis suurematele ja tõsisematele probleemidele. Sotsiaalminister Hanno Pevkur andis toona lubaduse olukorda parandada.

Ravi kodust kaugemale

Möödunud aasta lõpus valminud järelauditis ei näinud riigikontrolli edusamme, mida kiita. „Riigikontrolli hinnangul on sotsiaalministri tegevusetus meditsiiniseadmete valdkonna koordineerimisel ja haiglavõrgu optimeerimisel viinud olukorrani, kus patsiendid saavad samaliigilistest haig-

ÕPILASED EI MÕISTA KIRJALIKKU TEKSTI

Eesti kooliõpilaste funktsionaalse lugemisoskuse taset tuvas-
tanud rahvusvahelised uurin-
gud näitavad, et ligi 20 protsen-
ti põhikooli lõpetajaid ei saa ka
suhteliselt lihtsatest kirjalikest

tekstidest aru. Nad oskavad küll
lugeda, kuid ei suuda loetut sele-
tada. Raskusi ilmneb ka tabeli-
test ja graafikutest arusaamise-
ga. Lugemisoskust peaks arenda-
ma juba koolieelikust alates. **ERR**

Foto: Ilmar Saabas

iga haigla tahab teistest paremaid arste ja aparate

latest erineva kvaliteediga tee-
nust, järelevalvet ravikvalitee-
di ja seadmete kasutamise üle
ei tehta piisavas mahus,” loet-
lesid audiitorid.

Sotsiaalminister vastas nei-
le napilt: töö haiglavõrgu
optimeerimiseks käib, planeeritakse
muudatusi, mis ilmselt tähendavad
väiksemate haiglate teenusepakettide
vähendamist.

Lääne-Tallinna keskhaigla
diagnostikakliiniku juhataja
dr Mehis Bakhoff märkis, et see on
otsus, mis ei saa ühelegi poliitikule
meelepärase olla. „Otseselt ei taha
ükski poliitik öelda, et see tuleb
tervishoiu kvaliteedi arvelt, aga need,
kes räägivad „võidurelvastumisest”
ja sellest, kui halb on see, et maakonna-
haiglates on tänapäevased diagnostilised
võimalused, räägivad sisuliselt sellest,
et meie oma rahaliste võimaluste
juures ei saa lubada sellist tervishoiu-
kvaliteeti, nagu oleme seni pakkunud –
rääkimata siis selle parandamisest või
viimist muu Euroopaga samale tasemele,”
ütles Bakhoff.

„Teenusepakettide vähendamise”
tähendab päriselus seda, et inimesed
ei saa enam paljudele haigustele oma
kodule lähimast haiglast abi. See võib
patsiente nõrritada ja on võimalik,
et peale haiglareformi keerukuse on
selle elluviimist seni pidurdanud ka
otsustajate poliitikute kartus jääda
patsientidest valijate silmis ebasoodsasse
valgusesse. ●

**Riigikontroll on süüdistanud
minister Pevkurit tegevusetuses
haiglavõrgu korrastamisel.
Nüüd nõuavad haiglavõrgu
arengus selgust ka streikivad
tervishoiutöötajad. Pildil võib
aimata eilset haigekassa
nõukogu koosolekut.**

Täna digilehes

●●● Briti suursaadik: internetihü-
vede kaitsmine on üks meie ajas-
tu suuremaid väljakutseid.
●●● Parim lastekasvatataja on pere
armastus, kirjutab Urve Tiidus.

päev veel ja Eesti Päeva-
lehe uus laupäevaleht
LP on kohal. Veidi kan-
natust ja juba homme
ootab teid põnev nädala-
lõpulugemine.

Kosmeetilised parandused tervishoidu oluliselt raha juurde ei too

Kommentaar

Kärt Anvelt
vanemtoimetaja

Isegi kui haiglate võidurelvastumist hakatakse ka riiklikult piirama, tooks see tervishoidu juurde vaid peenraha.

Ka ei saa haigekassas raha niimoodi liigutada, et tervishoiule ootamatult suur summa sülle kukuks. Absurdne on ka haigekassa reservide jaotamine tervishoiutöötajate palga tõstmiseks – kui selline otsus tehtaks, jaguks praegu kogutud reserve vaid kolmeks aastaks. Ka ei too tervishoidu lisaraha pisiasjad – näiteks ettepanek, et visiidipikkus suureneks viie minuti võrra, mis annaks arstile lihtsalt aega tegeleda patsiendiga senisest veidi kauem.

Niisiis on vaja põhimõttelisi poliitilisi otsuseid. Tulgu otsus milline tahes, kellelegi on see ikka valus. Olgu selleks siis dividendide täielik või osaline sotsiaalmaksuga maksumine; töövõimetuslehtede haigekassa eelarvest väljaviimine, millega haigekassa säästaks aastast 100 miljonit eurot, lahja alkoholi aktsiisi tõstmine ja selle raha tervishoidu suunamine (tervishoiutöötajate liidu hinnangul tooks see aastast 92 miljonit eurot, peaminister Andrus Ansipi hinnangul aga tunduvalt vähem), haigekassa hinnakirja muutmine, tervishoiu nn teine samm jne.

Lõpp asjatutele visiitidele

Tõsi, öeldakse, et patsiendi omaosalust pole vähemalt praegu võimalik Eestis suurendada. Aga ehk oleks mõttekoht ka siin, sest ilmselt väheneksid perearstidele tehtavad nn tühiviisiidid, kui patsiendi esmaseks visiititasuks kehtestatakse näiteks kümme eurot. Julm öelda, kuid paraku näevad perearstid iga päev palju inimesi, kellel tegelikult pole mitte midagi viga. Loomulikult ei tohi süsteem olla selline, kus hädalised arsti juurde ei pääse.

Tervishoiu lisarahastamise küsimuses pole võimalik täielikku konsensust saavutada. Lõpmatult veniv mokalaat ei too aga kellelegi kasu. Sellepärast, poliitikud, arvutama ja otsustama! Valimisteni on veel üle kahe aasta ja mida kiiremini valusad otsused ära tehakse, seda parem. ●

Tervishoiutöötajate streik tüürib lahenduse poole

Asjade seis

Sotsiaalminister lubas meditsiinitöötajate palka tõsta tingimusel, et nad streigi kohe lõpetavad.

Merilin Kruuse, Kristi Helme
uudised@epl.ee

Pärast eilset koosolekut andis haigekassa nõukogu haiglate liidule volituse teha läbirääkimistel küll pakkumine, kuid tööandjad ehk haiglate liidu esindajad ise avaldasid soovi palgatõus kahe aasta asemel kolme aasta peale lükata. „Läbirääkimiste vältel on meie seisukohad kindlasti lähenenud ja haiglate liit loodab, et kokkuleppele jõudmine on võimalik ning pooled näitavad üles konstruktiivsust ja koostöömeelt,” ütles haiglate liidu juhatuse esimees Urmas Sule.

Haigekassa pakutud tingimusi kutsuti täna pärastlõunaks arutama Eesti arstide liidu, tervishoiutöötajate kutse-
liidu, perearstide seltsi, ödede liidu, tervishoiutöötajate ametiühingute liidu ja kiirabi liidu esindajad.

Arstide liidu peasekretäri Katrin Rehema sõnul polnud haiglate liit veel eile õhtul tervishoiutöötajatele haigekassa nõukogu otsuse alusel pakumist teinud. „Kutse läbirääkimistele tekitas ka segadust, sest kutsutud on mitmed teised organisatsioonid, kes ei ole praeguse töötüli osapooled. Meie kindel seisukoht on see, et me saame praegu tegelda ainult töötüli lahendamise-
ga ega soovi alustada uusi läbirääkimisi,” teatas Rehema.

Sotsiaalminister Hanno Pevkur pakkus, et arstide, ödede ja hooldajate palk tõuseb kahe aasta jooksul vastavalt vähemalt 11,7, 17,5 ja 23,2 protsenti. Järgmisel aastal tõuseks palk arstidel veel

6,1, ödedel 9,7 ja hooldajatel 13,7 protsenti.

„Leppisime kokku, et haiglate liidule antakse volitus n-ö enamiku arstide pakkumisest vastu võtta kahel tingimusel: streik peab lõppema ning maksumaksjal on võimalik arstide soovid rahuldada kahe aasta jooksul,” teatas Pevkur.

Patsiendile rohkem aega

Haigekassa nõukogu liige ja riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees Margus Tsahkna leidis, et arstid peaksid streigi lõpetama. „Mul on tunne, et kui arstid sellist pakkumist vastu ei võta, võivad nad kaotada ühiskonna toetuse, kuna sellist palgatõusu teistes sektorites järgmise kahe aasta jooksul ette näha ei ole,” lausus ta.

Palgatõusu tarbeks kasutatakse ministri sõnul ka haigekassa kasutamata reserve. Haigekassa jaotamata tulud, mida meedikute palga tõstmiseks plaanitakse kasutada, on 136 miljonit eurot.

„Meil on valmisolek haigekassa prioriteete maksulaukumist arvestades läbi vaadata. Neid prioriteete korrigeerime selles ulatuses, et arstide soovid saaksid rahuldatud,” ütles Pevkur.

Ministri sõnul pikendatakse esmase visiidi pikkust viie minuti võrra. „25-minutiline visiit annab arstile võimaluse patsiendiga rohkem tegeleda ja patsiendile omakorda rohkem arstiga suhelda.”

Järjekorrad Pevkuri sõnul visiitide pikenedamisega aga ei pikene. „Meil on täna korduvvisiite suhteliselt palju. Eestlased käivad arsti juures umbes kuus korda aastas, aga näiteks meie põhjanaabrid neli korda. Sisuline töö peaks siis tegelikult tagama selle, et töö muutub kvaliteetsemaks ning arstil on rohkem aega patsiendi jaoks,” lisas ta. ●

TÜLIÕUN

Näide: Hiiumaa tomograaf

Hiiumaa tomograaf on hea näide raha ja inimlikkuse konfliktist. Rahalisest vaatepunktist on hea-tegevuskampaania ja sotsiaalministeeriumi erakorralise toetusega muretsesud tomograaf ebapraktiline, sest saarel pole nii palju haigeid, et anda seadmele täiskoormust. Inimlik aspekt ütleb aga, et aparaat on end õigustanud ka siis, kui vaid ühe inimese elu saab päästetud, sest tomograafiga suudetakse talle kiiresti diagnoos panna.

Kompuutertomograafide ostulaine tekkis maakonna-haiglates 2007. aastal, mil käibemaksu tõsteti viielt protsendilt 18 protsendile. Selle hinnatõusu ennetamiseks ostis mõnigi haigla samal ajal suhteliselt odavaid ja aeglasid seadmeid – tõsi, meditsiiniseadmete maailmas on suhteliselt odav ka koguni 400 000 eurot maksev aparaat.

Tartu ülikooli kliinikumi ülemarsti Margus Ulsti sõnul ei tähendanud selliste seadmete ost aga sugugi võidurelvastumist.

„Jäid ära kiirabisõidud suurematesse keskustesse diagnostikaks, ravi muutus operatiivsemaks ja kohaliku elanikkonnas usaldus haigla vastu kasvas. Aeg on näidanud, et kõik need investeeringud olid asjakohased ja pole ühtegi haiglat pankrotti

ajanud. Seadmete 66-protsendiline koormatus on väga hea tulemus,” rääkis Ulst.

Dr Jüri Teras PERH-ist lisas tõsiasja, et kompuutertomograaf või muu aparaat iseenesest ei ravi kedagi ja üheski ühiskonnas pole suudetud tõestada, et aparaatide hulga suurenemine iseenesest parandaks meditsiiniteenuse kvaliteeti. „Loomulikult oleks kena, kui iga inimene vähemalt korra aastas saaks kompuutertuuringu, kuid kas see ka elusid päästaks, on kahtlane ja hüpoteetiline väide.”

Ka riigikontrolli audit – mis küll heitis ette Hiiumaa tomograafi ostu – nentis, et Eestis on miljoni inimese kohta endiselt vähem tomograafe kui Euroopas keskmiselt.

„Haigekassa kasutatav tervishoiuteenuste hinnakujundus põhineb eeldusel, et seadmeid kasutatakse Eesti tingimustes piisava koormusega,” viitas pressiesindaja Katrin Saadre. Kui võrrelda magnetresonants-tomograafide hulka miljoni elaniku kohta Eestis, Soomes ja OECD riikides keskmiselt, on näha, et Eesti on seal kõige väiksem tegija: arvud on vastavalt 8,2, 18,7 ja 12,5. Nii et selle statistika järgi tõesti võidurelvastumist ei paista.

Info ja tellimine:
eestifilm.epl.ee

**LAUPÄEVAL, 13. OKTOOBRI
SAABUB MÜÜGILE**

**„ARABELLA,
MERERÖÖVLI TÜTAR”**

VAID

4,99€

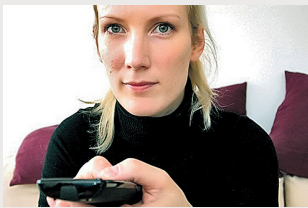
FILMI!

+1,15 €
PÄEVALEHE
EEST

PERENAISTEST JA TELEVIISORIST

Millest mõtleb emapuhkusel olev noor, kõrgelt haritud naine, kellel käib kodus majandusajakiri? Millest, millest?! Muidugi sellest, kes võidab „Selgeltnägijate tuleproovi” TV3-s. [—] Iga järg-

mise emapuhkuse kuuga kasvab lemmiksaadete hulk. See, mis sundis varem närviliselt vajutama nuppu „OFF”, paneb nüüd heli valjemaks keerama...
VIKTORIA LADÖNSKAJA (EESTI EKSPRESS)

HULLUDE PÄEVADEST

Meie osturallid ja hullud päevad algasid täpselt samal päeval, mil muu maailm tähistab vaimse tervise päeva. Tähendab, kui teised mõtlevad, kuis vaimu tervena hoida, aetakse eestlast odava kau-

bagi hulluks. Mis tore iroonia. Muide, üks psühholoog mainis, et Eestis on vaimuhaiged mitu korda rohkem, kui on ametlikult registreeritud ja fikseeritud.
RAUL RANNE (EESTI EKSPRESS)

EESTI PÄEVALEHT tasub laupäeval lugejatele oma moraalse võla

Saage tuttavaks – moodne kaaslane LP!

Urmo Soonvald

Eesti Päevalehe peatoimetaja

See laupäev tuleb teisi. Ja mitte sellepärast, et õhus on esimeste öökülmade oht või et USA presidendivalimiste küsitlustulemused on muutunud veelgi tasavägisemaks, vaid sellepärast, et üle pika aja potsatab eestlaste postkasti ja üksikmüüki uus ajaleht.

Ajaleht nimega LP – Laupäev ja Pühapäev, LuguPee-tud või kauamängiv Long Play. Julge ja mõtlema sundiv nimi, mille taga on moodsa aja ideoloogia ja suure hulga andekate inimeste töö. Paber-LP-ga kaasneb loomulikult ka LP digiversioon, mis pole paberlehe peegeldus, vaid osaliselt iseseisva sisu ja pealehakkamisega turuletulija.

Laupäev laiemaks

Meil oli Eesti Päevalehe lugejate ees juba mõnda aega moraalne võlg. Pöördeliste aegade ja veel pöördelisema

majanduselu kiuste oli laupäevane Eesti Päevaleht natuke kitsaks kuivanud. Sealt vaatasid küll alati vastu säravad lood, kuid tervik ei olnud see, mida meie lugejad oleksid väärinud.

Mul on hea meel öelda, et kõik Eesti Päevalehe kunagised, praegused ja tulevased tellijad saavad uue, korraliku paksusega ja mis peamine – veelgi väärikama sisuga ajalehe. Kõik näitajad, millele nii pinnapealsed kui ka sügavuti minevad analüütikud tavaliselt näpuga näitavad – maht, tiraaž, sisu, haare –, on lugejate jaoks positiivses vahetavas. Ja raha me selle eest juurde ei küsi!

Maa ilma ajakirjanduses on nädalavahetuse ajalehtede tuunimine, arendamine ja piiride nihutamine justkui sport. Otsitakse ja leitakse, muudetakse ja leitakse taas. Kui väärikad ja sisult aastakümneid muutumatud Šveitsi päevalehtede nädalalõpulehed lisasid oma külgedele värvipildid ja hakkasid kirjutama moest (see juhtus suhteliselt hiljuti), näis, et nädalavahetuste külgedel võivad kokku sulada tõsine ja kerge, arutlev ja pinnapealne, kiire ja aeglane, kohalik ja võõramaine. Just nii on

vargsi, kohati ka hoogsalt läinud kõikjal.

Teine suund, mis ei iseloomusta ainult nädalavahetusi, on digilehtede (mida saab lugeda nii tahvel- kui ka tavarvutis) aktiivne virgumine ja kosumine. Nad aitavad esile tõusta fotodel ja videosisul ning digis saab tekste näidata atraktiivsemalt ja detailirohkemalt. Digilehed on platvorm, mis ootab oma eduaega, ja ei

Märksõnadeks on unistatud, igatsetud ja positiivsed inimesed ja nende lood.

Nädalavahetuste külgedel võivad kokku sulada tõsine ja kerge, kiire ja aeglane.

maksa arvata, et see jääb raadio, televisiooni ja interneti menuga sarnaselt tulemata. Varuma peab vaid natuke kannatust. LP digilehel on kaasarääkivat sisu ja julgust olla kannatlik.

LP tuleb laia kandikuga

Head lugejad, LP tuleb teie juurde maksimaalselt laia kandikuga, kuhu mahuvad nii päevauudised ja arvamusartiklid kui ka lood inimestest, nähtustest, trendidest, unistustest jne.

Uus leht – LP – koosneb mosaiigina mitmest osast. Senised laupäevase Eesti Päevalehe lugejad saavad harjumuspäraseid palad uudistekülgedelt, Andrus Kivirähalt, meeste armastatud Spordilehest ja laiaast kultuurimaailmast.

Aga sellele tuleb lisa – maitsekalt, nutikalt ja kamaluga. Märksõnadeks on unistatud, igatsetud, positiivsed, rahvusvahelised ja laiahaardelised inimesed ja nende lood; nähtused ajaloost ja leiud moodsast ajast; loomulikult ka hobid ja harrastused köögist, ringrajalt, stuudiost ja kõikjalt mujalt, kus inimesed aega viidavad.

Ma ei taha mõjuda loosunglikult, aga nähes esimest LP-d ja teades ideid, mis ootavad lugejaid juba sel sügisel, saan öelda, et seda lehte tasub igal juhul tellida ja osta. Me pakume seda, mida lugejad ei oska alati isegi oodata. Me tahame üllatada. Me ei taha jääda keerlema rattasse, mille kodarad on ammu roostes.

Kummardus neile, kes LP nii kiiresti ja nii jõuliselt startidjoonele viisid! Ja kummardus ka teile, head lugejad, et olete ära oodanud Eesti parima nädalalõpulehe LP!

Head lugemist, vaatamist ja lehitsemist! ●

KÜSITLUS

Eesti olümpiakomitee järgmise juhi valimine läheneb. Kui palju te kandidaatide seisukohatadest teate?

Erki Nool
olümpiavõitja ja riigikogu liige

Rein Kilk
sõudeliidu president

Spordi juhtimine ei pea käima susserdades

●●Ainukene, kes on avalikult oma mõtteid avaldanud seoses olümpiakomitee presidendiks kandideerimisega, on siiani olnud Madis Kallas. Nagu ma aru saan, siis [vastaskandidaadat] Neinar Seli näiteks on öelnud, et tema oma seisukohti enne valimispäeva ei avaldagi.

Ma arvan, et see on väga väär.

Mina küll sooviksin, et olümpiakomitee juhi kohale oleks palju kandidaate, ja kõik kandidaadid peaksid ikkagi natukene mõtlema, mida nad selles ametis teha kavatsevad. Spordirahvas ikkagi vääraks seda, et oleks kampaania.

Praegu on see kõik nagu missivoor – valik tuleb teha välimuse järgi. Et Madis Kallas on noor, see on ju kohe justkui miinus.

Me oleme vanast ajast saadik justkui harjunud, et spordi juhtimine on üks suur sussermusser ja kinnine asi.

Eks spordirahva passiivsus aitab sellele kaasa, arvatakse, et „minust ei sõltu midagi”. Aga kellest siis sõltub? ●

Oleks kas või üks A4-lehekülj platvormi!

●●Olümpiakomitee järgmise presidendi valimise puhul ongi probleem selles, et keegi pole esitanud mingit programmi, olgu ametlikult või mitteametlikult. Ka meeskondade pole esitatud – kes saavad asepresidentideks? Aga aega on vaid üks kuu! Oleks kas või üks A4-lehekülj teksti.

Jah, Madis Kallas on siin seal intervjuudes üht-teist selgitanud, aga need mõtted on olnud veel pisut eklektilised. Mait Riismani puhul tasub täitsa jälgida – ta on ikkagi olümpiavõitja ja spordi juhtimise kogemusega ka Pariisis, mitte ainult Venemaal. Veel tekib küsimus, et kui tahetaksegi midagi muuta, siis kas varasemast ajast võetakse ka midagi positiivset kaasa.

Sõudmise poole pealt võib küll öelda, et praegune süsteem on tulemusi toonud.

Oluline on seegi, mis saab edasi. Kas me hakame ostma koondislasi sisse, nagu vahepeal siin ja seal on räägitud?

Igatahes kui järgmise olümpiakomitee esimehe suhtes on juba kokku lepitud, siis mina täitevkomitee liikmena ei tea, milles on kokku lepitud. ●

HILLAR METSA METSIK MAAILM

LUGEJA KIRI

Lõpetagem raha kinkimine välisriikidele

●●2011. aastal teenisid ainuüksi välispangad Eesti taristu baasil umbes 760 miljonit eurot puhaskasumit, millest Eesti riigi eelarvele ei laekunud sentigi. Endise tulumaksu määra – 26% – kehtimisel laekunuks Eesti riigi eelarvele lisaks umbes 197 miljonit eurot. Samal ajal kannatavad meil ligi 60 000 last tühja kõhtu, likvideeritakse elutähtsaid riiklikke struktuure, õpetajad ja arstid streigivad jne.

Kõigi ettevõtete kasum oli 2011. aastal umbes 2,8 miljardit eurot. Kui oleks kehtinud kas või 10%-ne ettevõtete tulu-

maks, laekunuks sellest meie eelarvesse umbes 280 miljonit eurot.

Välisinvestorite küsitlusel ilmnes, et senine tulumaksu mudel on olnud investeerimisotsuste tegemisel alles neljandal kohal. Esikohal on odav ja suhteliselt kvalifitseeritud tööjõud, teisel arenenud taristu, kolmandal geograafilise asukoht.

Kuigi praegusel juhul on tegemist rahvuslike huvide otsese reetmisega, on ettevõtete tulumaksudebatt Reformierakonna ja IRL-i juhtkonnale nagu India püha lehm – ärge puutuge!

Allakirjutaja seisukoht on, et ettevõtetele tuleb kehtestada tulumaks: pankadele ja finantssektorile endisel kujul 26%, monopoolsetele suur-ettevõtetele 20%, suurettevõtetele 15%, väikeettevõtetele 10%, tegevust alustavatele ettevõtetele kahel-kolmel aastal 0%. Siin tuleb leida mehhanism, mis välistaks ettevõtete varjatud katsed vabaneda „uue sildi” all tulumaksust.

Ettevõtetele diferentseeritud tulumaksu kehtestamine teeb lõpu senisele ideoloogilisele idiotismile, võimaldab Eestil väljuda sotsiaal-majanduslikust stagnatsioonist, lõpetada riiklikult tähtsate struktuuride taandareng – päästa rahvus ja riik väljasu-retamisest.

Ülo Mäe, Pirita südameliit

VENE KEELE OSKUSETA NOORED LAHKUVAD LÄTIST	SAADIKUPUUTUMATUSEST	VANA MÖTTETERA
Üha suurem hulk vene keelt mitteoskavaid läti noori on hakanud pärast kriisi läände minema. Läti seitsmes suuremas linnas on venekeelne elanikkond enamuses. Läti töötu-	Ainuke tõeline tõendite kogumise võimalus [selliste kuritegude puhul] on üllatusläbiotsimiste tegemine mitmes kohas üheaegselt.[—] Kui läbiotsimisi ei tohi teha varasema avaliku loata, mil-	lest saavad ka kõik potentsiaalsed läbiotsitavad ette teada, tähen-dab see sisuliselt, et riigikogu liikmeid ei saa sellistes kuritegudes süüdi mõista. JÜRI ADAMS (ERR)
rul on mitu korda suuremad võimalused inimesel, kes oskab läti, vene ja inglise keelt, kui näiteks läti, inglise ja saksa keele oskajal. LÄTI PÄEVALEHT DIENA		USA KIRJANIK ROBERT A. HEINLEIN

KUIDAS suhtus riigikogu laste valimisõiguse ideesse?

„574 000 autot ja 14 000 sündi”

Stenogramm

Eile arutati riigikogus rahvaloenduse tulemusi ja lastele valimisõiguse andmise ideed. Avaldame huvitavamad sõnavõtud.

Perepoliitikas on äärmiselt oluline just nimelt teenuste osa ja see on meil jäänud mõnevõrra nõrgemaks. Aga loomulikult, kui me ütleme, et igal pool oli kärpeid, siis oli tagasimineku ka sündimuses. Nii et see kajastus üsna adekvaatselt.

Muidugi võib esimese lapse mittesünnitamine tähendada, et sünde lükatakse edasi, nagu see toimus pärast taasiseseisvumist. See toimib siamaani. Võimalik, et need inimesed ei loobunud mitte sünnitamisest, vaid nad jäid nii-öelda paremaid aegu ootama.

Tegelikult oli üsna õnnestunud samm vanemahüvitis. Sellele järgnes tõepoolest selgelt laste arvu suurenemine, mida sai ka statistiliste meetmetega hinnata. Näib, et tänaseks on see meede oma n-ö toime kas nüüd just kaotanud, aga tema toime on nõrgenenud. Ilmselt on tarvis uusi meetmeid.

Viimaste aastate puhul on alla kaheaastaste laste sisse-ränne olnud isegi pisut suurem kui väljaränne, ühesõnaga paljud pered ilmselt tulevad Eestisse tagasi enne seda, kui lapsed lähevad kooli. [...] Ma üldse ei tõmbaks kriipsu peale kõigile neile, kes on praegu nii-öelda majanduslikel või muudel põhjustel Eestist lahkunud. On täiesti selge, et mingi hulk neist tuleb tagasi isegi siis, kui nad seda täna ei planeeri. ●

Prof Ene-Margit Tiit, rahva ja eluruumide loenduse meetodika juht

Kes hääletab lastekodulaste eest? Kas direktor, kasvataja, koristaja? Ka selline juhtum, kui vanemlikud õigused on ära võetud. Ütleme, et

ema on sünnitanud üheksa last. Kas tal on õigus ikka valida? Kuidas see kord on? ● **Heljo Pikhof** (SDE)

Hetkel on pensioni saavate isikute arv 404 525, mis moodustab pea poole valijatest. Tõsi, kõik pensionialised isikud ei ole valimisõiguslikud. Aga suurusjärg on kõnekas. Sellises olukorras peame tunnistama, et surve ühiskonnas domineeriva grupi poolt dikteerib ka poliitilised otsused. ● **Margus Tsahkna**, riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees (IRL)

Ene-Margit Tiit: paljud pered tulevad Eestisse tagasi enne seda, kui lapsed lähevad kooli.

Heljo Pikhof: kes hääletab lastekodulaste eest? Kas direktor, kasvataja, koristaja?

Ütle palun hästi ausalt [Margus Tsahkna], mis sul takistab lastega perede eest seista, milleks sul täna neid lisahääli vaja on, olukorras, kus sa oled sotsiaalkomisjoni esimees, oled võimukoalitsiooni esindaja? Kui vaadata uue aasta eelarvet näiteks, siis me ei näe seal mingeid muutusi. See, et kümme eurot saab vaesuses elav laps juurde, ei ole ju reform, see ei ole see, mis peresid sünnitama paneb, või ka see, kui alates kolmandast lapsest midagi muutub. Me räägime, et esimeste laste sünde on vaja juba soodustada, peresid toetada. Teenuseid ju ei tule juurde. Mis takistab? ● **Urve Palo** (SDE)

Eestis oli 1980. aastal 126 500 sõiduautot ja 22 204 sündi, mullu ehk 2011 oli meil 574 000 sõiduautot ehk viis korda rohkem ja 14 679 sündi ehk 50% vähem. Asi ei ole vaesuses, olgem ausad, asi pole ka suutmatuses. Ühte Tallinna agulisse nimega Kalamaja on Tal-

linna linn planeerinud uutesse korteritesse 4000 uut elanikku ja iga korteri juurde ehitatakse isegi tasuta ühistranspordi ajastul välja täiendavalt vähemalt üks autoparkimiskoht. Auto pole meil kohustuslik, lastele oleme pannud põhiseaduse kohustuse põhikooliharidus omandada, ent mitte ühtainumastki uut põhikoolikohta ei ole planeeritud. ● **Liisa-Ly Pakosta** (IRL)

Meil on 404 000 pensionäri ehk kolmandik elanikkonnast, lapsetoetuse saajaid on 260 000, kusjuures pooled neist on nii-öelda ühe vanemaga perekonnad ehk üksikemad, tavaliselt on need naised. Väikese sellise matemaatilise, väga lihtsa tehaga saame aru, et väikelastega perekondade atraktiivsus valimisvõitluses või poliitika jaoks on tunduvalt väiksem kui auväärt senioride atraktiivsus. Ma üldse ei kahtle, et poliitikutena tahaksite aidata noori peresid. Ent realistlikult mõeldes saate aru, et pingutada tuleb hoopis teiste elanikkonna gruppide poolehoiu võitmiseks. [...] Te võite lastetoetust kas või kümnekordseks tõsta, aga puudub garantii, et see jääbki püsima edaspidi, ka siis, kui väga-väga rasked ajad saabuvad. Kuna seda garantiid ei ole, siis tegelikult see asi ei mõju.

Kui lastele valimisõiguse andmine on jabur, siis siinkohal ei tohiks see kriitika peatuda. Tahaks kuulda, mis on need alternatiivsed võimalused. Palun, ärme hakka jälle rääkima mingisugusest ühiskondlikust leppest, asutusest, et kutsume Aadu Luuka-se sealtpoolsusest tagasi. Ärme räägi mingisuguse erikomisjoni loomisest või sellest, et riigikogu liikmed võtavad kohustuse iga nädal kirjutada maa-konnalehtedes, üleriigilistes lehtedes kolumne sellest, kuidas me kõik armastame lapsi ja lapsed on meie tulevik. Neid kõiki asju on juba tehtud ja sellest hoolimata oleme täna selles olukorras, kus me oleme. ● **Andrei Hvostov**, MTÜ Noor Eesti eestvedaja*
**MTÜ Noor Eesti eesmärk on saavutada lastele valimisõiguse andmine – üks laps, üks hääl.*

LAPSEVANEMATELE lisahäälte andjad halvustavad seniore

Võitlus vanainimestega

Priit Simson

arvamustoimetaja

Riigikogus eile lapsevanematele lisahääle andmise kohta käivitatud debatt on suunanud süüdistava sõrme Eesti vanemaealise elanikkonna poole. Vanemaealiste mõju poliitikas on midagi sellist, mis tuleb kellegi, enamasti nooremate arvel ega vii ühiskonda edasi, väidavad lisahääle pooldajad.

„Peaksime andma noortele peredele teadmise, et meid ei oota ees gerontokraatia ehk vanemate valijate diktaat ühiskonna kujundamisel ja et laste-

ga perede sõna maksab,” arvab Tõnis Lukas. „Selleks tuleb anda lapsevanematele valimistel hääled ka nende laste eest.”

Kas vanemaealised inimesed ei suudagi siis laste huvidega arvestada? Kas nad kahmavad kõik endale ega jäta teistele ühiskonna nappidest ressursidest midagi? Kas vanemad inimesed ei mõtlegi sellele, et nad on vanavanemad?

Elimineeri oma ema

Kahtlemata on kusagilt võimalik leida ahne vanainimene, kes teeb bussi tasuta ajalehete kasti ühe liigutusega puh-taks, et odavamalt ahju kütta. Ja siis võib ette kujutada, mida temataolised veel laiemal skaalal korda saata võivad. Kuid selliseid näiteid leiab ka teistest eagruppidest. See vanemate valijate diktaadi jutt mõjub nii, nagu peaksid minuvanused seisma selle eest, et elimineerida oma vanemate liigset mõju poliitikas.

Minu kogemus paljude vanavanematega (mis võib küll

olla piiratud) kipub olema ris-ti vastupidine: just seal see isetus ongi. Ja on raske uskuda, et nooremad ei suuda poliitika enda eest seista.

Vanemahüvitise kõrgeimat piiri kaitsvad naised, ehkki neid on vähe, võitlevad vajaduse korral kui lõvid, ei mingit kahtlust. Nende raev jõuab alati meediasse pärale, nagu ka rikkama rajooni autojuhtide oma. Jah, pensione erinevalt ranitsatoetusest tõesti ei kärbitud. Aga vähe jäi puudu – pensionikärpekavad 2009. aastal liikusid.

On ju ka teisi puutumatu-d asju. Meie riigis ei julge keegi sirutada kätt rikkamate inimeste vastu. Teatud grupi poliitiline mõju ei sõltu alati nende arvukusest. Tulumaksupoliitika on puutumatu, automaks pole teema, dividende ei tohi puudutada. Kas peaksime jät-ma inimesele teatud sissetulekutasemest alates pool häält, et ühiskond tasakaalu saada? Siit tulebki välja, kui viltustel jalgadel see arutelu seisab. ●

Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudi (KBFI) teadusnõukogu kuulutab välja KONKURSI

KBFI bioenergeetika laboratooriumi juhataja ametikohale

Kandideerimise eeldused:

1. rahvusvahelisel tasemel teadustöö kogemusega bioenergeetika eriala (CERCS P330) tunnustatud teadlane;
2. Eesti doktorikraad või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon;
3. viimase 5 aasta jooksul avaldatud vähemalt 5 Thomson Reuters Web of Science andmebaasis kajastatud teadusartiklit;
4. tulemuslikkus eelretsenseeritud teadusprojektide rahastamise taotlemisel ning teaduskorraldusliku töö vähemalt 3-aastane kogemus;
5. Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus;
6. eesti keele ja inglise keele oskus.

Konkursist osavõtuks palume esitada **hiljemalt 12. novembril 2012.a kell 16:00** KBFI kantseleisse aadressil Akadeemia tee 23, Tallinn 12618, teadussekretäri Dr Jüri Siiguri nimele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avaldus koos alljärgnevate lisadega:

1. CV eesti ja inglise keeles;
2. isikut tõendava dokumendi koopia;
3. haridust tõendava dokumendi koopia;
4. täielik loetelu autori publikatsioonidest Thomson Reuters WoS andmebaasi kuuluvates teaduslikes ajakirjades;
5. viimase 5 aasta jooksul avaldatud kuni 5 tähtsamat publikatsiooni elektroonsel kujul või paberandjal;
6. labori arengukava 1 lehel (eesti ja inglise keeles).

Täiendav informatsioon: Dr Jüri Siigur, tel 6398 360, juri.siigur@kbfi.ee

Väidetavalt korraldasid nõrga küberrünnaku kohalikud noored

Küberrünnak

Eile ja üleile tabas politseid, valitsust ja erakondi väiksem küberrünnak.

Risto Vesikioja
uudised@ep.ee

Viimastel päevadel levinud ärevad teated võimaliku küberrünnaku kohta said tõeks: riigi infosüsteemi ameti teatel üritati viimastel päevadel saboteerida nii valitsuse, erakondade, maanteeameti kui ka isegi politsei- ja piirivalveameti kodulehte. Amet leiab, et rünnakute taga on kohalikud noorukid.

Riigi infosüsteemi ameti (RIA) infoturbeeksperti Anto Veldre sõnul täheldati esimesi rünnakuid kolmapäeva õhtul, kui üritati käia Isamaa ja Res Publica ning hiljem ka Keskerakonna kodulehe kallal. „Sealne teenusepakkuja sai aga mõne minutiga asja kontrolli alla,” selgitas Veldre.

Järgmisena võeti neljapäeva öösel ette valitsuse koduleht ja eesti.ee domeen ning eile pärastlõunal laekus RIA-le info, et maanteeameti alamlehel on lekkinud veebilehe kasutajate ja toimetajate kasutajanimed ja paroolid.

Konverentsi materjalid

Maanteeameti andmetel sisaldas veebileht avalikku teavet 2006. aastal toimunud Balti maanteeliidu 26. konverentsi kohta ning kaduma läinud veebilehe toimetajate ja kasutajate tabel oli pärit aastatest 2003–2010.

Keskpäeval esines poole tunni vältel Ekspress Grupi väljaannetega tehnilisi probleeme, mis ei olnud RIA-le teadaolevalt seotud pahatahtliku tegevusega internetis.

Ent eile päeval käidi otse-

selt ka Eesti julgeolekuorgani ehk politsei kodulehe kallal.

Politsei pressiesindaja Martin Luige sõnul ei olnud nende koduleht mõnda aega kättesaadav, kuid probleem lahendati kiiresti. „Iseenesest on politsei sellisele olukorrale juba mõelnud ja sellistel puhkudel peaks ilmuma sinna staatiline lehekülg, kus on kõik vajalikud kontaktid kirjas,” ütles Luige.

Kuigi rünnakulaine võib esmapilgul näida laiaulatuslik, leiab RIA, et selle taga ei ole professionaalsed häkkerid, vaid tähelepanunäljas kohalikud noorukid. „Ju neil ei ole midagi teha ja nad arvavad, et saavad end välja elada,” sõnas Veldre.

Võrdub akna lõhkumisega

Infoturbeekspert võrdles sellist tegevust mõne akna sisseviskamise ja pommiähvardusega ning manitses õpetajaid ja lapsevanemaid selgitama noorukitele, mida see kaasa toob. „Paraku samamoodi nagu pommiähvarduste puhul peame ka meie ju reageerima,” nentis Veldre.

Samuti lisas ta, et kõigi märkide järgi tulid rünnakud Eestist ja eksperdi sõnul oli neid kohati isegi raske ära tunda. „Tuleb mingi väike seltskond, nagistab mõned minutid, aga kuna kõik IT-mehed on ümberringi ja klõbistavad oma masinatega, siis kohati on isegi raske öelda, kas IT-mees ise võttis kaitse maha või tõesti sattus sait rünnaku alla,” selgitas Veldre.

Eile õhtul oli Eesti riigivõrkudes koormus tavapärane. RIA spetsialistid teatasid, et jälgivad endiselt olukorda, ning kutsusid inimesi üles internetis targalt käituma ja lapsevanematel oma laste internetitegevusel silma peal hoidma. ●

Isegi kui politsei koduleht on maas, näeb seal vajalikke kontaktandmeid.

Maanteeameti lehelt lekkis konverentsil osalejate ja toimetajate info.

Riigi infosüsteemi ametis käis eile tavapärane töö.

Foto: Andres Putting

Vaata videot digilehest
●●● ajaleht.ep.ee

Nutitelefoni omanikud, vaadake videot

RELVAD

Uus küberkahur

Eestit rünnata ähvardanud häkkerite grupp Anonymous kasutab eri tehnoloogiasaitide väitel oma rünnakutes sisuliselt suurt „küberkahurit” LOIC (Low Orbit Ion Cannon), mille abil saab kaasata rünnakusse kõiki arvutikasutajaid. Jättes kõrvale keerulised arvutiterminid, on LOIC-i puhul sisuliselt tegemist apliksatsiooniga, mida saab küberrünnakus osalemiseks muu hulgas kasutada ka täiesti tavaline ja põhjali-

ke teadmisteta arvutikasutaja. Selleks on tarvis lihtsalt internetist alla laadida koopia LOIC-ist ja trükkida sinna ründealuse kodulehekülje URL- või IP-aadress. Sealjuures juhib kogu operatsiooni üks administraator, kelle nupuvajutus päästab rünnakud valla. Nimetatud „küberkahurit” on häkkerid kasutanud varem näiteks USA justiitsministeeriumi, föderalse juurdlusbüroo FBI ja paljude autoriõiguste ühingute vastu.

OLE TÄHELEPANELIK

Mida saab ise ära teha

RIA soovitusel tavakasutajale

- Lülita oma operatsioonisüsteemil sisse automaatne turva-uenduste installimine.
- Installeer viirustõrje, hoia programm töötamas ja lase tal tootjalt saada vähemalt kord päevas infot uute viiruste kohta.
- Lülita arvutis sisse tulemüür.
- Ära ütle oma parooli kellegi teisele. Ära kasuta ühte parooli mitmes kohas. Kasuta keerulisi ja pikki parooli.

- Ole ettevaatlik isikliku info-ga, mida internetis jagad.
- Usalda oma vaistu ja suuna kahtlased e-kirjad avamata otse prügikasti.
- Ära klõpsa suhtlusportaalides ja vestlusprogrammides imelikel linkidel.
- Lepi oma lastega kokku arvutikasutuse reeglid ja mobiilikasutuse limiidid.
- Räägi lastega sellest, mida nad internetis näevad ja teevad.

Korraldame Eestis ja kogu Soomes tööohutusseadustele ja määrustele ning Euroopa Liidu direktiividele vastavaid

TÖÖOHUTUSKOOLITUSI

Koolitused toimuvad etteplaneeritud ajakava kohaselt, kuid kokkuleppel ka tööandjale sobival ajal nii, et koolitus põhjustab võimalikult vähe töölt puudumisi.

Kursused toimuvad sh tööstuki, korvtööstuki, teleskooplaaduri, sild- ja laadimiskraana juhtidele, ning tööstetööde järelevalvatajaile ja planeerijatele, tellingu töödele ning paljude teiste erialadele. Lisaväärtuseks on, et meie kursuse lõpetanud saavad soovi korral tasuta Soome Tööohutuse seadusega nõutava maksunumbriga isikukaardi kui osalejal on Soome isikukood.

Lisateave: **5553 0505** (eesti keeles) ja +358 451140099 (soome keeles) info@suotu.fi, www.suotu.fi

Suomen Turvallisuuskoordinaattorit - Suotu
Saarijärventie 1153,
44190 Äänekoski FINLAND
Löötä 4, 11415 Tallinn EESTI

§ OLETKO KIINNOSTUNUT TYÖSTÄ TYÖTURVALLISUUDESSA? §

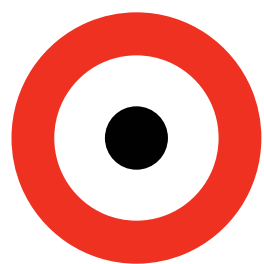
Yrityksemme etsii esiintymiskykyistä koulutusneuvottelijaa.

Toimimme Viron lisäksi myös Suomessa ja aloitamme Latviassa. Hakijalta edellytämme Viron kielen lisäksi Suomen kielen taitoa. Jos sinulla on hyvä neuvottelutaito ja -kokemus, olet yrityshenkilinen, työturvallisuusalaista ja -koulutuksista kiinnostunut, olet hake-mamme henkilö.

Lisää tietoa saat puh: **+ 358 45 114 0099**, tai sähköpostilla info@suotu.fi
Koulutus tehtävään annetaan.

Suomen Turvallisuuskoordinaattorit Suotu
Saarijärventie 1153
www.suotu.fi
44190 ÄÄNEKOSKI
www.suotu.fi

KLICK
SINU DIGIPOOD

**LADU
TÜHJAKS**
teeme ruumi uuele kaubale

Parim sülearvuti pakkumine!

Antud mudel on varustatud Intel Celeron B820 protsessoriga, mis on oma klassi võimsamaid. Võrreldes levinud AMD E-300 seeriaga on antud protsessor kuni 3,5 korda võimsam.

SÜLEARVUTI

Compaq Presario CQ58-150SY

-34%

ekraan 15.6"	Intel Celeron B820	kaal 2,45kg
mälu 2GB	kõvaketas 320GB	Windows 7

• DVD-kirjutaja • kuni 782MB Intel HD graafika
• WiFi • 3xUSB • HDMI • VGA

329.-
kuumakse alates
48 kuud **8.33€**
~~499€~~

Kui ostate Windows 7
opsüsteemiga arvuti, saate
Windows 8 Pro vaid € 14.99 eest.

Pakkumine kehtib vahemikus 2. juuni 2012 kuni
31. jaanuar 2013. Täpsemat teavet küsige müüjalt või
külastage veebisaiti www.windowsupgradeoffer.com

COMPAQ

Võimsa sisuga sülearvuti tööks ja meelelahutuseks!

-31%

HP Pavilion g6-2036sy / g6-2037sy

• DVD-kirjutaja • kuni 3738MB/1GB eraldiseisev
Radeon HD 7670M graafika • WiFi • 2xUSB3.0 • 1xUSB2.0 • HDMI • VGA

549.-
kuumakse alates
48 kuud **13.90€**
~~799€~~

Neljatuumalise protsessoriga tippmudel!

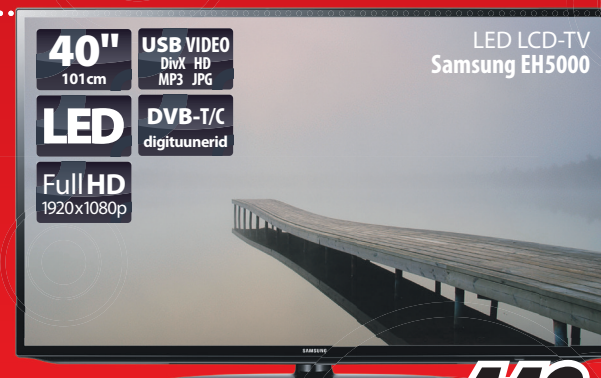

-29%

HP Pavilion g6-2109sy

• DVD-kirjutaja • kuni 4084MB/1GB eraldiseisev
AMD Radeon HD Dual 7640G+7670M graafika
• WiFi • 2xUSB3.0 • 1xUSB2.0 • HDMI

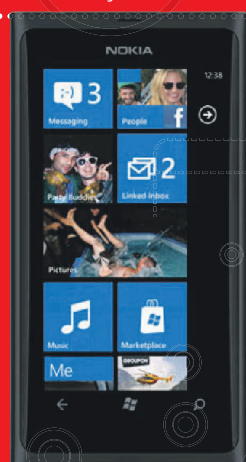
599.-
kuumakse alates
48 kuud **15.16€**
~~849€~~

Meeldivalt suur
ekraan ja hea pilt!

-29%

449.-
kuumakse alates
48 kuud **11.37€**
~~629€~~

Stiilne disain, kiire sisu!
LUKUVABA!

MOBIILTELEFON

Nokia Lumia 800

-29%

285.-
kuumakse alates
48 kuud **7.21€**
~~399€~~

• 3,7" (800 x 480 piksli) ekraan
• Windows Phone 7.5 Mango • 1.4 GHz protsessor
• 16GB mälu; 512MB RAM; 512MB ROM
• bluetooth • WIFI • FM raadio
• fotokaamera 8MP • videokaamera 720p
• kõneaj kuni 13 tundi • ooteaeg kuni 265 tundi

Parim on kohal!

TAHVELARVUTI

Asus Google Nexus 7

- IPS ekraan. Tagab suurepärase vaatenurga ja tõetruud värvid.
- Üliiõimas neljatuumaline protsessor!

259.-
kuumakse alates
48 kuud **6.56€**

• eekraan 7", 1280 x 800 piksli
• Tegra 3 T30L Quad-Core 1.2GHz protsessor • mälu 16GB; 1GB RAM
• Android 4.1 Jelly Bean • WIFI • Bluetooth • microUSB • 3,5mm
• 1,2 MP videokaamera • aku kestvus kuni 9,5 tundi • kaal 340g

Müügil ka 55" mudel.

hinnaga: **1299.-**

799.-
kuumakse alates
48 kuud **20.23€**
~~1399€~~

www.klick.ee osta kodust lahkumata.
Kaup kätte 2-5 tööpäevaga, kiire ja mugav järelmaks.

Mahatõmmatud hindade näol on tegemist toodete tavahindadega.
Kampaania kestab 10.10.2012 - 31.10.2012.
Kaupa on piiratud koguses. Kõik pildid on illustratiivsed

TALLINN: Viru Keskus ☎6668160 | ✉viru@klick.ee; Kristiine Kaubanduskeskus ☎6668116 | ✉kristiine@klick.ee; Rocca Al Mare kaubanduskeskus ☎6668155 | ✉rocca@klick.ee; Ülemiste Kaubanduskeskus ☎6668159 | ✉ulemiste@klick.ee;
Järve Kaubanduskeskus ☎6668154 | ✉jarve@klick.ee; Lasnamäe Centrum ☎6668128 | ✉mustakivi@klick.ee; Mustika Kaubanduskeskus ☎6668151 | ✉kadaka@klick.ee; Sikupilli Kaubanduskeskus ☎6668156 | ✉sikupilli@klick.ee;
Pirita Selver ☎6668158 | ✉pirita@klick.ee; **TARTU:** Tasku keskus ☎666 8163 | ✉tasaku@klick.ee; Lõunakeskus ☎6668153 | ✉lounakeskus@klick.ee; Kaubanduskeskus Eeden ☎6668164 | ✉eeden@klick.ee;
PÄRNU: Kaubamajakas ☎6668152 | ✉parnu.papiniidu@klick.ee; **VILJANDI:** Viljandi Centrum ☎6668166 | ✉viljandi@klick.ee; **JÕHVI:** Kaubanduskeskus Tsentraal ☎6668168 | ✉johvi@klick.ee; **RAKVERE:** Põhjakeskus ☎6668177 | ✉rakvere.pohjakeskus@klick.ee;
VALGA: Valga Maxima ☎6668121 | ✉valga@klick.ee; **PAIDE:** Ringtee 2, ☎6668124 | ✉paide@klick.ee; **KURESSAARE:** Auriga Keskus ☎6668117 | ✉kuressaare@klick.ee; **VÕRU:** Kagukeskus ☎6668173 | ✉voru@klick.ee.

Elektrijaamatüli põhiküsimus on isikud, raha ja eri huvid

Analüüs

Lauri Tankler
reporter

**Narva uute põlevkivi-
elektrijaamade ehitamise
tüli puhul tuleb vaadata
eelkõige osapoolte
tausta ja motive.**

Narva lähedale ehitatava Auvere elektrijaama pärast kolmapäevaõhtuse „Pealtnägija” saate ja eilse Eesti Ekspressi artikli põhjal puhkenud skandaal tekitas mitu küsimust, millest vaid osa on seotud majandusliku kasu ja keskkonnasõbralikkusega. Kuna diskussioonis osalemiseks peab arvestama väga paljusid muutujaid üle mitme aasta, püüame panna need küsimused paremini konteksti.

●●Kes rahaliselt võidab?

Väga konkreetset vastust küsimusele, kas majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts tegi Eesti maksumaksjale ebavajaliku miljardi euro suuruse investeeringu, ei ole ja sellel on paar põhjust. Esiteks tekib küsimus, kes mingit aspekti kõige rohkem vaatab. Eesti Energia on äriettevõtte, olgugi et riigi valduses. Tema eesmärk on raha teenida ja niimoodi peaks seda ka vaatama.

Samasugune mängija on riigikontroll, kelle ülesanne on vaadata, kas rahalised kulutused on maksumaksjale kasulikud, ja ära hoida raiskamist. Sellepärast ei pidanud mullu maikuus ei Eesti Energia juhtkond ega nõukogu uute jaamade ehitamist mõistlikuks ja ka riigikontrolli hinnang nende ehitamise mõttele oli pehmetel öeldes hävitav.

Üks riigikontrolli väide oligi, et uued katlad peaksid põhjamaade avatud elektrituru tingimustes jõude seisma. Niisiis tulebki seda vaadata näiteks just Eesti Energia seisukohast ärilisest aspektist: Soome ja Läti vajavad rohkem elektrit, kui nad ise toodavad, seega saab odavast põlevkivist toodetud lisa neile maha müüa. Eriti arvestades, et ka vanad katlad võivad nüüd 2023. aastani töötada.

Einari Kisel, jaamade ehitamisotsuse aegne ministeeriumi asekanstler ja praegune maailma energetikanõukogu

**Eesti Energia on
äriettevõtte, riigi
valduses. Eesmärk
on raha teenida.**

volinik, ütles eile Vikerraadio „Uudisplussi” saates, et tegelikult küsimuseks saab CO₂ kvoodi hind tulevikus. Sellest sõltub nii põlevkivielekttri hind kui ka uutest kateldes biomassi kasutamise määr.

●●Ja energiasõltumatus?

Kuid kuna ministrid ei seadnud jaamade ehitust eile ise üldse küsimuse alla, kas nad siis tõesti arvavad, et need investeeringud tagavad kunagi tulevikus Eesti energiasõltumatus või varustuskindluse?

Seda saab samuti vaadata kahest suunast: kas energiasõltumatus on võimalikult paljude juhtmete ehitamine selleks, et elektrit saaks vajaduse korral juurde osta (EL-i, riigikontrolli ja Eleringi vaatenurk), või on see hoopiski piisav maht elektritootmist, et mitte sõltuda ühendustest ja idanaabri huvidest (jaamade ehitust toetanud poliitikute vaatenurk).

Majandusminister Juhan Partsil polnud Auvere elektrijaamale nurgakivi pannes isegi oma lipsust kahju.

Foto: Sergei Stepanov

TAGAMAAD

Kelle huvides lekkisid memod?

Kõige rohkem põhjust see vana otsus üles kaevata on paljude arvates olnud Eesti Energial, täpsemalt ettevõtte juhtkonnal. Põhjus on selles, et majandusminister Juhan Parts ei suutnud valitsuses läbi suruda edasist toetust Narva elektrijaamades biomassi põletamisele.

Tüliküsimus on õhus olnud juba aasta algusest, kui esmalt vähendati eelnõus toetust 375 GWh täitumiseni, kuid siis säilis lootus, et see jätkub järgmis-

te aastate jooksul vähemalt samas mahus. Ühtlasi leppis Parts just selle nädala alguses toimunud valitsuskabineti istungil, et järgmisest aastast kaob Narva ploki toetus üldse (juriidilised nüansid) ja vajaduse korral kaalutakse taastuvenergia toetust uuesti mõne aasta pärast, juhul kui tundub, et Eesti ei suuda ikkagi täita oma taastuvenergia kohustust euroliidu ees. Vähem tähtis pole ka Parts üpris avalik pahameel selle pärast, kuidas Eesti Energia

oma avatud elektrituru pakette tutvustas. Ometi on vastamata küsimus: mida tahetakse saavutada? Kas see on suunatud ainult ministri vastu? Ega Eesti Energia ju skandaaliga kliente ega investeeringuid juurde ei võida, pigem võib neid kaotada.

Teise versiooni järgi on salajased memod lekitatud kättemaksuks selle eest, et Parts seostatakse riigikontrolli Tallinna sadama kaihangetele saatmisega.

Kuigi Eesti ja Soome vahelised kaablid aitavad varustuskindlusele kaasa, ei tooda Soome piisavalt elektrit, et enda tarbimistki katta. Sama lugu on Läti ja Leeduga. Leedu puhul mängib muidugi olulist rolli saabuv pühapäev: siis hääletavad kodanikud (koos parlamendivalimistega) selle üle, kas Leedu peaks ehitama tuumajaama või mitte. Tuumajaamad (nagu me Soomes näinud oleme) ei ole odav lõbu ega pruugi õigel ajal valmis saada ja nende elekter ei pruugi lähema viie aasta jooksul meieni jõuda. Selleks ajaks võib mõni vana Eesti Energia katel mõne eksperdi hinnangul hakata juba üles ütlema. ●

Köögimööbel

Eritellimusmööbel

Büroomööbel

Lasteaiamööbel

Koolimööbel

Raamatukogumööbel

interior service
Töö- ja eluruumide sisustuslahendused

**HEA NÕU VAJALIKUL HETKEL
NING KONSULTATSIOON
KOGEMUSTEGA TEGIJALT.**

Külastage meid aadressil www.interiorservice.ee
Päringuid ootame aadressile info@interiorservice.ee
või telefonil 52 40 831

Meeldivat koostööd soovides Interior Service OÜ meeskond.

Kodu kaotanud suurele perele pakuti uut maja

Vastukaja

Eile Eesti Päevalehes kirjeldatud kaheksalapselise pere saatus, kes kaotas pangavõla katteks kodutalu, läks korda paljudele. Inimesed võtsid toimetusega ühendust ja palusid pere pangakonto numbrit.

Lehelugeja Aleksei Ida-Virumaalt pakkus perele elamiseks oma tühjalt seisvat maamaja Ascris. „Meil seisab korralik maja tühjana, ma pakuksin seda neile.”

Hommikust peale laekus ajakirjanikule e-kirju eraisikutelt ja firmade esindajatelt, kes

palusid pere kontonumbrit, et teha oma panus nende aitamiseks. „Sooviksime seda peret väikese rahasummaga aidata. Loodetavasti leidub ka teisi aitajaid ja sellel perel tekib võimalus oma lastele uus kodu sisse seada. Tore oleks, kui valda sotsiaaltöötajad aitaksid sellel perel oma rahaasju korraldada ja pere leiaks siiski väljapääsu trööstitust olukorrast,” kirjutas Kadi.

Heiti Viljandimaalt pakkus, et maja ostjaga peaks läbirääkimisi pidama – äkki ta on nõus seda perele tagasi müüma.

Anija vallavalitsuse sotsiaaltöötaja võttiski eile ühendust talu ostonud eraisikuga. Kuuldes põhjalikumalt kujunenud olukorrast, vastas maja uus omanik, et selle perele tagasi müümine on kokkuleppe küsimus, s.t seda võimalust täiesti kõrvale ei lükanud. Samuti koostasid sotsiaaltöötajad ostjale ametliku pöördumise, et ehk on võimalik pere väljakolimisest edasi lükata. ● Kadri Ibrus

Pere lõi eile abipakkumiste vastuvõtmiseks SEB panka eraldi uue pangakonto: Tiina Kilvits, 10011628387223

Eesti filmitegijate plaanid: palju sõda ja karmid „Kalevipojad”

Film

Kris Taska ja Elmo Nüganen kavandavad filmi 1944. aastal Eestist üle käinud sõjasündmustest.

Dannar Leitmaa
dannar.leitmaa@epl.ee

Eesti Filmi Sihtasutus sai septembri lõpuks kodumaistelt filmitootjatelt 12 täispikkade filmide arendamise taotlust. 67 200 eurole kandideerivate filmide seas on taas kandvaks teemaks sõda.

Kõige ambitsioonikama projektiga on väljas seni kõige edukama kodumaise filmi „Nimed marmortahvil” tootnud duo Elmo Nüganen ja Kris Taska, kelle film „1944” sooviks EFSA kaukast esmalt 29 000 eurot. Filmi produtsendi Taska sõnul on mõte Teisest maailmasõjast film vändata liikunud juba kümmekond aastat, kuid nüüd on lõpuks leitud ka arvestatav stsenaarium. „Meil ei olnud varem lugu, kuid eelmise aasta lõpus leidsime Leo Kunnase, kes kirjutas stsenaariumi, mis meid mõlemat rõõmustab,” sõnas Taska.

Kunnase stsenaarium puudutab lahinguteed Ida-Virumaalt Saaremaani välja. See käsitleb sõja mõlemat poolt võrdses mahus, kus on kaks peategelast. Üks on leegionipoolne ja teine on Punaarmee korpusepoolne.

Taska on kogu filmi maksumuseks planeerinud 2,5 miljonit eurot, mis jääb samasse suurusjärku tema viimase filmiga „Puhastus”. Ent kuna see valmis suuresti Soome tööjõuga, siis selle võrra võib „1944” sama raha eest isegi rohkem võimalusi saada.

Film peaks kõigi eelduste kohaselt teoks saama 2014. aastaks, kui ajaloolistest lahingutest möödub 70 aastat. Ent selleks peab projekt novembri alguses heakskiidu saama,

„Kalevipoegade” seriaal oli menukas, loodetavasti tuleb selline ka film.

Foto: Kanal 2 ekraanitõmmis

teenistuse, et võidelda ühe teise võõra režiimi vastu,” seisab filmi kirjelduses.

Kivastik on loonud stsenaariumi ka filmile „Sõdur”, mis räägib kindral Johan Laidoneri elust.

Teise maailmasõja fooniga on ka NKVD eest põgeneva noore sportlase lugu jutustav „Mõökade tants” Allfilmi toodanguna ning Alvar Reinumäe produtsentide ja Rene Reinumäe lavastatav „Koeratapja”.

Esimese maailmasõja temaatikaga flirdib Kiur Aar- ma ja Jaak Kilmi koostööprojekt „Hüppajad”, mille tegevus toimub 1913. aastal Hiiumaal, kus ühelt poolt randub Vene armee väeüksus ja teiselt poolt paat palvevendadega.

Väsimatu energiaga Ken Saan valmistab omakorda ette filmi populaarse teleseriaali „Kalevipojad” jätkuks (režissöör Toomas Hussar). Filmi esialgne eelarve peaks olema 525 000 eurot ja nüüd küsitakse EFSA-lt 29 000 eurot. ●

„1944” maksumus oleks 2,5 miljonit eurot, umbes sama palju kui „Puhastusel”.

sest ainuüksi sõjafilmi vallas on rahastuse taotlejaid veelgi.

Ligikaudu miljonieurose eelarvega püüab ettevõtte Estinfilmi produtsent Mati Seppingu juhtimisel hakka- ma saada filmiga „Ma langesin esimesel sõjasuvel”, millele on stsenaariumi teinud Mart Kivastik. Režissöör on Hardi Volmer. „Olles andnud lubaduse kaitsta oma riiki, satuvad filmi kangelased olukorda, kus neil tuleb asuda võõra režiimi

TOETUS

Toetust küsivad veel:

●● „Elu ja armastus” – lavastaja, produtsent ja stsenaarist Katrin Laur.

1934. aasta. Irma Vainu, äsja gümnaasiumi lõpetanud, pea täis auhaneid unistusi iseseisvast elust ja eneseteostusest, kohtab töötöingutel 40-aastast jõukat, peent ja pisut igavlevat Rudolfit. Saatuslik kirm, meeleheitlik abielu.

●● „Kellel on pikem?” – produtsent Kaur Kallas, stsenaarist Sven Sildnik.

Lugu sellest, kuidas looduslapsest kujuneb ebainimlik ühiskondlikes oludes kaine kaalutlev olupoliitik, hingetu tapamasin ja ideaalne, sõna otseses mõttes üleloomulike võimetega varustatud süsteemi osa.

●● „Meeste tants” – produtsent Kaspar Kaljas, lavastaja Roman Baskin, stsenaarist Toomas Kall. Tänapäeva muinasjutt, kus

väikelinna mudakaevanduses töötavad mehed leiavad üles oma kaotatud elurõõmu.

●● „Mereröövimäng” – produtsent Kaspar Kaljas, lavastaja ja stsenaarist Marje Jurtšenko.

Kuueaastane Sten-Erik kolib koos ema-isaga paneelilamute linnaosast päris oma majja. Sõbrad jäävad maha ja elu uues kohas tundub mõttetu. Uus naabriplika Maria näitab talle põõningul salakohta, kus leidub põnevust ja saladusi mitte mereröövlilaeva ja aardekirstu jagu.

●● „Sõdurist ema” – produtsent Anneli Ahven, lavastaja ja stsenaarist Leeni Linna.

Karin (40), klaveriõpetajast kahe lapse ema, saab teate, et tema sõdurist poeg on Afganistani rahumissioonil hukkunud. Kodumaale saadetud kirst on aga tühi ja leinavalus ema hakkab lootma, et poeg on elus.

Ilmar Raagi sõnul on filmi sihtrühm naised, kel on vähemalt keskharidus ja kes on vanemad kui 35 aastat. Foto: Andres Putting

Ilmar Raag tegi eestlaste looga prantsuse filmi

Uus film

Eile esilinastunud mängufilm viib Eesti teema Prantsusmaale, Saksa- maale ja mujalegi.

Andres Laasik
andresl@epl.ee

Eile rääkis Ilmar Raag Tallinas Baltika kvartalis filmitemaalises tarkusekojas, et filmiprojekt „Eestlanna Pariisis” edenes Prantsusmaal üle kivide ja kändude, kuni rahastamisprobleemid ühtäkki laabusid, kui ühte pearolli oli saadud prantsuse diiva Jeanne Moreau.

„Siis tuli kuu aja jooksul jaatav vastus kõikidest fondidest,” ütles Raag. „Ma teadsin, et filmimaailmas avavad staarid uksi, kuid ma ei kujutanud ette, et see nii käib.”

Raagi sõnul jõuti näitlejaid filmi valides loomulikult moel Moreau nimeni. „Mu kolleegid ütlesid, et mis me valetame endale, Prantsusmaal on vaid üks näitleja, kes suudab selle rolli ära mängida, ja see on Jeanne Moreau.”

Raagi sõnul tutvustatakse filmi Euroopas mitte kui eesti või prantsuse teost, vaid kui uut Jeanne Moreau filmi. Prantsusmaa esilinastus peaks tulema kinodes 26. detsembril. Saksa filmikataloogidesse on aga ilmunud märke, et „Eestlanna Pariisis” hakkab sealmail jooksmas jaanuarikuus.

Ei vaja tutvustamist

Jeanne Moreau nimi ei vaja teatri- ega filmimaailmas tutvustamist, 1940. aastate teises pooles Prantsusmaa rahvusteatriks peetavas Comedie Francaise' laval debüteerinud Moreau on mänginud teisteski olulistest teatrites. Palju on ta mänginud prantsuse uue laine lavastajate Roger Vadimi, François Truffaut' ja Jean-Luc Godard'i filmides. Tema- ga koos töötanud nimedele, nagu Luis Buñuel, Orson Welles, Elia Kazan ja Luc Besson, lisandub nüüd Ilmar Raagi nimi.

Äriühingu Tark Ei Tor- ma eesvedamisel toimunud seminari juhtinud Artur Talvik päris Raagilt, kas tegemist

on eesti või prantsuse filmiga. „See on prantsuse film, mis räägib eestlaste loo,” vastas Raag. Enne kolmapäeva õhtul toimunud eellinastust tunnis- tas ta aga publikule, et see pole mitte üksnes eesti lugu, vaid tema jaoks ka sügavalt isiklik. Pariisi ühe vanema daami hoidjaks tulnud peatege- lane, keda filmis mängib Lai- ne Mägi, teeb läbi sündmusi, mida koges Ilmar Raagi ema, kes käis Pariisis 1990-ndatel.

Äratas tähelepanu

„Kui ma seda filmi kavanda- sin, siis ma ei mõelnud, et see peaks olema rahvusvaheline koostööprojekt,” tutvustas Raag teose sünnilugu. Aastal 1999 esitas ta ühes Ameerika stsenaristika töötoas kaks fil- miideed. Üks neist oli väärt- filmi kavand, mis Raagi arva- tes võiks saada kriitikute lem- mikfilmi aluseks. Teine idee oli eakast Pariisi daamist, kes tahab teha enesetappu ja saab endale hoidjaks Eesti väikelin- nast pärit lihtsa naise. „See lugu äratas tähelepanu. Mul- le tehti ettepanek müüa see lugu ühele Ameerika naiste telekanalile, kus sellest oleks tehtud film, kus lihtne nai- ne Texasest tuleb New Yorki hooldama rikast vanaprouat.” Kaup jäi katki, kuid Raag hak- kas enda sõnul loosse uskuma.

Raag sai endale kaks kaas- stsenaaristi ja koos kirjutati kümneid stsenaariumivarian- te. „Mul oleks olnud lihtne saada löögile, kui ma oleksin Bosniast ja tahaksin teha fil- mi sõjakoleedustest sündinud ühiskondlikest haavadest. Aga mina olen igavast Baltikumist ja film pole üldse sotsiaalne.”

Umbes 80% ulatuses on film prantsuskeelne ja üle- jäänus kõlab maakeel. „Filmi sihtrühmaks on naine, kel on vähemalt keskharidus ja kes on vanem kui 35 aastat,” andis Raag publikule vihje.

Filmi eelarve suurus on 2,7 miljonit eurot ja Eesti avalike fondide osalus selles 20%. Ees- ti Filmi Sihtasutus eraldas juba 2009. aastal maksimaalse või- maliku toetuse. Maailma esili- nastus toimus suvel mainekal Locarno festivalil. ●

Filmi arvustust loe homsest lehest.

LÄTI JÕUAB EUROOPA TASEMELE 47 AASTAGA

Kui Läti arengutempo ei kiirene, jõuab riik Euroopa keskmise elatustasemeni alles 47 aasta pärast, ütles president Andris Bērziņš, kelle sõnul tasub kuulata välisekspertide nõuandeid.

„Rahvusliku arenguplaani peamine idee peab olema see, et tuleb tekitada rohkem sissetulekuid. Peame vältimatult tõstma palku, meeldib see meile või mitte,” lausus ta. Delfi

KREEKA VAJAB AEGA

Kreeka raskustes majandus vajab õigele teele naasmiseks veel kaht aastat, ütles IMF-i juht Christine Lagarde, kelle sõnul on olusid arvestades parem anda aega taastumiseks. Delfi

LENOVOST SAI MAAILMA SUURIM ARVUTITOOTJA

Hiina Lenovo võttis USA Hewlett-Packardilt suurima arvutitootja tiitli. Lenovo tootis kolmandas kvartalis 13,8 miljonit arvutit, HP 13,55 miljonit. ERR

Kubilius võib variseda koos tuumajaamaga

Leedu

Peaminister on kaotanud toetuse, tuumajaama referendum ei pruugi õnnestuda.

Heiki Suurkask
heiki.suurkask@ep.lee

Pühapäeval üritab Leedu seimivalimiste esimeses voorus jälle vasakpöret teha. Võimul olevad konservatiivid ja liberaalid kaotavad jalgealust, opositsioonist üritavad sotsiaaldemokraadid võimule tulla. Euroga liitumine pannakse veel üheks aastaks kalevi, karm eelarvepoliitika aga küsimärgi alla. Samal päeval referendumile pandav Leetu uue tuumajaama ehitamise küsimus ähvardab läbi kukkuda.

Protestivaimu Leedus jätkub, kuigi majanduskasvult (2,8 protsenti aastas) on riik Euroopa Liidus lausa medalit väärival kolmandal kohal Läti ja Slovakkia järel. Tööpuuduselt on Leedu aga seitsmendal kohal, sest majanduskriisist väljumine pole kaugeltki kulgenud soovitud tempos. Rahvaarv on seal esimest korda pärast 1960. aastaid langedes alla kolme miljoni, sest EL-is piirid avanesisid ja kümned tuhanded leedulased otsisid tööpuudusele leevendust läänes.

Koorem kukile

Ja peaminister Andrius Kubilius peab koorma enda kanda võtma. Positiivselt suhtub tema valitsusse vaid 13, negatiivselt lausa 83 protsenti leedulasi. Koos temaga töötab läbi kukkuda ka Leedule uue tuumajaama ehitamise plaan. Valimisi peetakse toimunuks igal juhul, referendumil õnnestumiseks on aga vaja osaluseks vähemalt 50 protsenti ja see piir jääb ilmselt saavutamata.

Draamatikat on Leedu poliitikas küllalt. Peaminister Kubiliuse juhitava Isamaaliidu – Kristlike Demokraatide toetus on nelja aastaga 12 protsenti kahanenud (19,6 asemel 7,6 protsenti). Üks nende partner valitsusliidus, Liberaalne ja Tsentristlik (LiCS) langeb ilmselt järgmisest seimist välja, teine, Liberaalne Sajūdis aga kõigub napilt viie protsendi künnisel. LiCS-iga liitunud Rahvusliku Taassünni Parteist, mis neli aastat tagasi veel 15 protsenti kogus, pole midagi alles jäänud.

Ekskohtunik Neringa Venckienė juhivad partei Julguse Tee üritab ületada viieprotsendist valimiskünnist.

Foto: AFP / Reuters

Seetõttu paistab loogiline, et endiseid kommuniste ja muid vasakpoolseid koondav Leedu Sotsiaaldemokraatlik Partei üritab Algirdas Butkevičiuse juhtimisel võimule naasta. Septembris toetas neid 16,3 protsenti, avalikult Moskva-meelset Tööparteid lisaks 14,5 protsenti valijaid. Viimati olid sotsiaaldemokraadid võimul 2001–2008. Butkevičius (53) oli 2004–2005 finantsminister ja 2006–2008 transpordi-

lus on populaarsuselt kolmandal kohal. Praeguse Vilniuse linnaape Artūras Zuokase (kes on mainet kogunud populistlike trikkidega) juhitud uus partei Jah – Isamaa Taaselustamine ja Perspektiiv üritab saavutada viieprotsendist valimiskünnist, nagu ka ekskohtunik Neringa Venckienė juhivad partei Julguse Tee (mõlemal septembris 3,7% toetajaid).

Venckienė vend Drąsius Kedys oli süüdistanud üht kohalikku kohtunikku oma tütre seksuaalse ahistamise kinnimätsimises, kohtunik ja tema naine leiti 2010. aastal aga mõrvatuna. Selles mõrvas kahtlustatud Kedys, nagu ka mees, keda ta pedofiilias süüdistas, leiti aga uppununa. Ja Venckienė viis oma isikliku tragöödia poliitikasse: ta nõudis õiglasemat Leedut, tuues ootamatult eeskujuks Eestit. Leedu politoloogid süüdistavad teda avalikus populismis.

Valimistel osaleb 27 parteid. Seimis on 141 kohta, neist 71 selgub ühemandaadilistes ringkondades, 70 jagatakse üle viie protsendi hääli

kogunud parteide vahel häälede arvu järgi. Inimesed on keernud poliitikale selja, neli aastat tagasi osales seimivalimistel vaid 48,6 protsenti leedulasi. •

Tuumajaama projekt noateral

Leedu oli sunnitud vananenud Ignalina tuumajaama 2009. aastal kinni panema, selle naabruse planeeritud Visaginas tuumajaam aga ootab hiigelinvesteeringut. Poola juba tõmbus projektist tagasi, Läti ja Eesti on seni veidi tõrksalt lubanud projektis osaleda, kuigi Lätile on probleemiks tuumajäätmete saatus, Eestile aga tuumajaama saatus.

Fukushima katastroofi järel on tuumaenergia maailmas üldse vastutuulde sattunud ja võimalus, et Visaginas reaktorite ehitus Leedus rahva toetuse saaks, on järjest väiksem. Augusti seisuga lubas 48 protsenti leedulasi sellele vastu hääletada, poolt oli vaid 19 protsenti. Ülelele nähti Vilniuses ka Greenpeace'i tuumaenergiaavastast meeleavaldust.

Süüria reisilennuki Türgis maandamine suurendas pinget veelgi

Konflikt

Türgi väitel leiti Moskvast Damaskusesse teel olnud reisilennukist illegaalselt sõjalist lasti.

Kaivo Kopli
kaivo.kopli@ep.lee

Türgi suhted Süüriaga on olnud juba mõnda aega teravad ja nüüd läks pingeliseks ka läbisaamine Venemaaga, sest Türgi sõjalennukid sündisid Moskvast Süüria pealinna Damaskusesse teel olnud reisilennuki Ankara-lähedasele lennuväljale maanduma.

Lennuk maandati kolmapäeva hilisõhtul kahtlustusega, et selle pardal on sõjaline saadetis Süüriasse. Pärast mõningase osa lasti mahavõtmist lubati lennukil reisijatega siiski teekonda jätkata.

Venemaa tormas Türgi tegu kritiseerima ja selgitusi nõudma, sest lennukis oli ka 17 Vene kodanikku, kellele Vene saatkonna töötajaid mitme tunni jooksul ligi ei lastud. Venemaa

välisministeeriumi avalduse kohaselt oli Vene kodanike turvalisus ja elu ohus. Eile tuli ka teade, et Venemaa presidendi oktoobrikuine Türgi-visiit on edasi lükatud, kuid see otsus tehti Moskvast ilmselt juba veidi enne lennukiinsidenti.

Liibanoni al-Manari telekanalis tsiteeritud Süüria transpordiministri Mahmoud Saidi sõnul võrdub Türgi tegu õhupiraatlusega, mis on vastuolus tsiviillennunduse reeglitega. Türgi kinnitusel tegutses rahvusvahelise õiguse raames.

„Me kontrollime kindla-meelselt relvade vedu režii-mile, mis korraldab tsiviil-elanikkonna seas brutalseid massimõrvi. Selline transport on meie õhuruumis lubamatu,” teatas Türgi välisminister Ahmet Davutoğlu, kelle sõnul oli saadud infot, et lennukis võidakse vedada kaupa, mis ei ole kooskõlas tsiviillennunduse reeglitega.

Hiljem teatas Davutoğlu, et lennukist olevatki leitud illegaalselt kaupa, mis konfiskeeriti. •

Väidetavalt leiti Süüria reisilennukist sõjalist sidetehnikat.

Foto: Reuters/Scanpix

Relvatootjate suur ühinemine jäi ära

Euroopa

Maailma suurim relva- ja lennukitööstuse ettevõtete ühinemine kukkus läbi, sest väidetavalt Saksa kantsleri Angela Merkeli selgusetuks jäänud vastuseisu tõttu luhtusid Euroopa suurfirmade EADS ja BAE Systems liitumisläbirääkimised. BAE teatel ei suudetud just Saksa, Prantsuse ja Briti valitsuse huve ühitada.

Ühisettevõttest oleks saanud relva- ja kaitsesüsteemide turul tugev rivaal USA suurfirmade Lockheed-Martin ja Boeing. Kui BAE ja EADS-i ühinemine oleks Euroopas heaks kiidetud, vajanuks see USA sõjalistel hangetel osalemiseks ka sealsete vastavate ametkondade heakskiitu.

BAE on Briti eraettevõtte, milles aga Briti valitsusel on kuldaktsia, millega saab takis-

tada firma omanikeringi muutumist. BAE-l on ka oluline USA-s tegutsev haru ja BAE suurim klient ongi USA sõjavägi. EADS, mille üks haru valmistab ka Airbusi reisilennukeid, on keerulisema omanikesüsteemiga. Saksa valitsusel selles otsest osalust ei olegi, kuid Saksamaa on esindatud Daimleri 22-protsendise osalusega. Sama osalus on ka Prantsusmaal, jagunedes riigi ja kompanii Lagardere vahel.

Reutersi viidatud allikate sõnul tehti läbirääkimistel suuri järeleandmisi just Saksamaale, kes olevat soovinnud endale Prantsusmaaga võrdselt osalust, mida nii London kui ka Pariis olevat ka lubanud. Kuid viimasel hetkel olevat Merkel pannud tehingule veto, kusjuures selget põhjust allikad öelda ei osanud.

• Kaivo Kopli

Praegu pakuvad eestlastele odavaimat elektrit lätlased

Elektriturg

Elektrimüüjad soovivad pakettidega vett ja hinnavõrdlusportaalid käivituvad raskustega.

Andres Reimer
andres.reimer@epi.ee

Eile kolmanda müügifirma oma elektri hinnad avaldanud Läti Elektrumi pakkumine osutub konkurentidega võrreldavas fikseeritud hinnaga pakettis ligi kümnendiku võrra odavamaks kui Eesti Energial. Kuu arvestuses tuleb hinnavahe kolm-neli eurot, mille eest saab Tallinna kesklinnas osta lõunasöögi või aasta jooksul ühe korraliku pudeli konjakit.

Kui 3000 kWh aastatarbimisega majapidamise elektri arve kujuneb Eesti firma tavapaketi korral aastas ligi 526 euro suuruseks, siis Latvenergo tütarfirma lepinguga võib tarbi- ja ligi 30 eurot – kokku peab

nende paketid eristuksid konkurentide omadest võimalikult palju ja oleksid seetõttu ka raskesti võrreldavad. Kuigi elektrit tundub olevat üpris lihtne kaup, on vee segamine päris hästi õnnestunud. Elektrum pakub nelja, 220 Energia kaheksat ja Eesti Energia kümme paketti.

Elektrum on eristumise nimel valinud lepingute pikkuseks üheksa, 12 ja 18 kuud, mis muudab võrdluse kuue-, 24- ja 36-kuuliste pakettidega keeruliseks.

Andmeladu ei aita

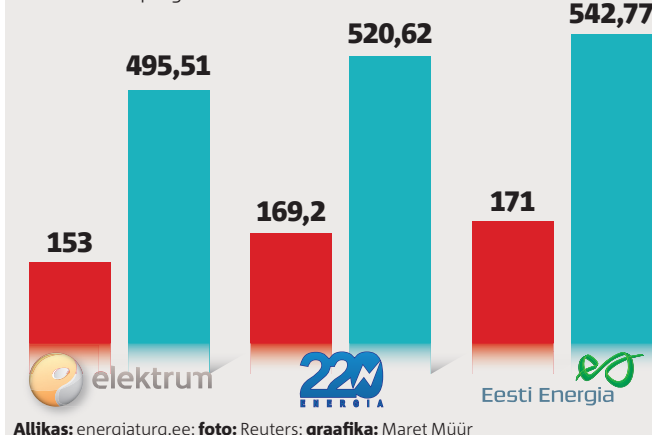
Kui elektri ülekandevõrku de firma Elering teatas portaali Andmeladu avamisest, tekkis lootus, et tavatarbija leiab abimehe eri pakettide ja nende pakettide vahel valimiseks. Kahjuks valmistab Andmeladu kodutarbijale pettumuse, sest suurt abi sealt loota pole. Esiteks ei näe oma senised võrguga liitumised teatavaks teinud klient ühegi elektrimüüja pakettimisi, rääkimata nende võrdlemisest.

Ta saab teada üksnes selle nabi info, mis puudutab tema enda tarbimist. Klient teeb oma ostusoovi teatavaks ja peab jääma passiivselt ootama, kas mõni müüja suvatseb üldse tema poole pöörduda. Kui terve mõistus ütleb, et pärast ostusoovi teatavaks tegemist võtab elektrimüüja kohe ühendust – vähemalt enamikus internetipoodides käib see nii –, siis Andmelao

3000 kWh elektritarbimisega majapidamise aastane elektri arve fikseeritud hinna ja kahetariifse voolumõõtjaga 12-kuulise lepingu korral

Elektromaksumus
Elektri arve koos teiste tasudega
EURODES

Allikas: energiaturg.ee; foto: Reuters; graafika: Maret Müür

teenusele võibki vaid lootma jääda: isegi pärast kaht ööpäeva ei ole müüjatest kuulda kippu ega kõppu.

Tõhusamat abi pakub advokaadibüroo Glimstedt, investeerimisfirma Capital Mill ja IT-partneri Helmes avatud portaali energiaturg.ee. Veel eile oli tegemist ainukese keskonnaga, kus lihtsa seadistuse ja nupulevajutusega sai – ehkki piiratud mahu – võrrelda kõikide elektrimüüjate pakettimisi.

Portaali loojatel on suured plaanid: nad tahavad sellest kujundada kauplemisplatssi, kus elektritarbija saab tasuta sõlmida lepinguid elektrimüüjatega ja lugeda ka turgu analüüsivaid kirjutisi. Selleks aga tuleb

Energiaturg.ee kujuneb kauplemisplatiks, kus sõlmitakse ka lepinguid.

ületada mitmeid raskusi. Näiteks eile hommikul näitas portaali elektri hinda, kuid päeva lõpuks läks üle elektri arve kogusumma näitamisele, mis kajastab ka makse ja ülekandetasusid. Seega on metoodika alles muutumas. Samuti soovib näiteks Elektrum oma tooteid müüa ise, ilma vahendajateta. Energiaturu äriidee aga seisneb just elektrimüüja käest vahendustasu küsimises. ●

KAKS GIGANTI

Elektrumi trump: veest elektri tootmine

Eesti Energia ja Elektrumi hinnad hakkavad lähitulevikus määrama kodutarbijate nimel peetava turuvõitluse põhijooni, sest mõlemad ettevõtted on ka mõjukad elektritootjad, mis muudab nad konkurentsivõimeliseks just fikseeritud hinnaga pakettides. Lätlased tuginevad tänu oma hüdroelektrijaamadele rohelisele energiale, Eesti firma aga peab arvestama, et keskkonnatasude tõttu kallineb põlevkivielektrite pidevalt.

Kolmas pakkuja 220 Energia kuulub Eestis juba suur-ettevõtetele elektri müümise- ga kae soojaks saanud Marko Alliksonile ja Peeter-Jass Pikale ning soomlastele. Tüüpiliste spekulantidena pole neil endil tootmisvõimsusi.

Täna Delfis: kas küberrünnakud jätkuvad?

Elektrumi pakumine osutub Eesti Energia omast kümnendiku odavamaks.

maksma 496 eurot. Eesti Energia nn roheline pakett on aga Elektrumist isegi ligi pool-sada eurot kallim.

Sarnaselt mobiilsidefirmadega on elektrimüüjad teinud märkimisväärsed pingutusi, et

Värskes Ärilehes:

Suurärimees OLEG OSSINOVSKI: Katsun riigiga võimalikult vähe tegemist teha

- Suur tondilosside päästmine Tallinnas
- Tundlik äri: kuidas Eesti krematooriumid raha teenivad
- Uusrikkad klubid: Araabia ja Vene raha pressib Euroopa jalgpalli
- Klientidel on usk elektriautodesse kadunud?

Osta Ärileht hästi varustatud lehemüügikohtadest või telli. Info ja tellimine: tel 680 4444 või klienditugi@lehed.ee
Eesti Päevalehe Äripaketi tellijad saavad Ärilehe automaatselt.

ärileht
Eesti Päevaleht

NÜÜD MÜÜGIL!

Laadi tahvelarvutis alla Ärilehe rakendus ja loe digiversiooni!

JÄNESED NOKIAS

Täna kell 19 esitleb „Noortebändilt” ja „Eesti laulult” tuule tiibadesse saanud *indie*-folknelik Tenfold Rabbit Nokia kontserdimajas oma esikkauamängivat „Travel The World”. **EPL**

ROCK CAFÉ – 8!

Elavmuusikaklubi Rock Café kaheksas sünnipäev toob laupäeva õhtul lavale Põhja-Tallinna, Nevesise, Külalised, Abrahama, Oleg Kosjugini ja Driveni ehk rokki ja räppi. **EPL**

ORKESTER NOVOSIBIRSKIST

Täna esineb Tartu Vanemuise kontserdimajas ja homme Jõhvi kontserdimajas Novosibirski sümfooniaorkester. Kavas on Glinka ja Rahmaninov, solistina esineb pianist Lukas Geniuas. **EPL**

PÄRNUS KÕLAB BACH

Homme kell 16 esitavad viiuldaja Leena Laas ja organist Ines Maidre Pärnu Eliisabeti kirikus Bach'i muusikat. Laas tegutseb viiuliõpetajana, Maidre on Griegi akadeemia õppejõud. **EPL**

PLAADIVEERG**HIPHOP**

Plan B ●●●●●

„ill Manors”

See räpiplaat rohib täiega. Siin on vägevad laulud ja vinge sisu. Londoni muusiku Plan B muusikariba on valminud tema enda lavastatud täispikale filmile „ill Manors”.

Tige ja eluline, täis viha maailma vastu. Londoni rahutused. David Cameroni küündimatus. Narkoäriks. Veri. Lootusetus. Häbi. Raev. Hall linn. Pilt hakkab silme ees jooksuma filmitagi. Veel võimsamalt koos „ill Manors” ja „Deepest Shame”i” videotega. **Mart Normet**

ROKK

The Killers ●●●●●

„Battle Born”

The Killersi neljas stuudioalbum kütkestab nii melanchoolseid romantikuid kui ka põhivoolumuusika austajaid. Lugu „Runaway” kostab juba pea igast raadiost ja millegi uuega ei üllata.

The Killers jääb oma liistude juurde: laulja Brandon Floweri tämber, mis kohati meenutab delfinide kaja, ja tekstide suursugusus, mis närib läbi nii lihast kui ka luust. Kahjuks on juba mõned lood remiksidesa suudetud ära solkida ja jääb vaid loota, et bändimehed populaarsuse nimel ise seda teed ei lähe. **Maigi Varusk**

PSÜHHEDEELNE POPP**Yeasayer** ●●●●●**„Fragrant World”**

Kaleidoskoopiline Yeasayer on oma kolmandal albumil jõudnud taas uude faasi, flirtides enim *r'n'b*ga. Kadunud on pea pöörlema pannud muusikaline virvarr, mis tegi nende debüüdi ja mingil määral ka teise albumi heaks.

Suurem rõhuasetus on tantsumuusikalisele ja produktioonil. Kui mulle meeldivad bändid, kes on igal albumil läbi teinud mingi muutuse, siis Yeasayeri puhul jätab see mind veidi nõutuks. Tundub, et nad otsivad endiselt oma saundi, ja ma ei usu, et nad on selle nüüd leidnud. Küsimus on selles, kas teie usute. **Kristo Koppel**

Metsatõllu kontsert (esiplaanil rahvapillimängija Lauri Õunapuu, taga trummar Marko Atso) on nagu korralik mootorratas, mis esimesest jalalöögist käima läheb.

Foto: erakogu

Metsatõll, tubli, istu, tee järgmine rehkendus!

Arvustus

Mart Niineste
muusikatoimetaja

„Tuska” kontserdi-DVD näitab Metsatõllu tema tuntud headuses suurel Soome raskerokifestivalil mängimas.

Metsatõllu tänavune kontserdi-DVD/CD „Tuska” kinnitab, et bändil on tõesti ka piiri taha asja. 30. juunil Helsingis Suvi-lahti kultuurikompleksis toimunud, järjekorras 11. Tuska raskemuusikafestivalil keset päeva filmitud bänd näitab, et olgu taevast kuu või päike, teel tähtede poole nad endale hinnaalandust ei tee. Kolmveerandtunnine, hinge-tõmbepausideta ette kantud

kontserdikava koosnes lõvi-osas neliku kahe viimase albumi – Universali raskerokiharu Spinefarmi alt ilmunud „Äio” (2010) ja „Ulg” (2011) – paladest. Peale nende leiab DVD-lt mõlema albumi muusikavideod: „Suure Tõllu” multifilmist kokku lõigatud „Vaid vaprust” ja halb-on-hea-kategoorias humoorika „Küü”.

Ajaloodokumendina võtab „Tuska” kenasti kokku Eestis juba seitse-kaheksa aastat tagasi tippu tõusnud Metsatõllu tegevuse hetkeseisu. Nad ei mängi festivalil õhtul, nende kontsert kestab alla tunni ja platski on pooltäis. Bänd tegeleb rahvusvahelises plaanis ennekõike enda ülestöötamisega: esimene oma publik on võõraste seast leitud, nüüd tuleb seda kasvatada, nime kinnistada. Turunduslikus plaanis vaadates näitabki „Tuska” Met-

satõllu kui bändi, kellega festivalikorraldaja või klubivedaja võib arvestada ja kes esineb täie raha eest. Sõu läheb käima avatakidest ja mõne loo järel pole vaikselt lisanduvat publikult kätemere väljameelitamine enam mingi kunst. Ka raskerokikultuurile omane ringtants – *circle pit* – tuleb lava ees ära. Ent olgem ausad: bänd on Soomes mänginud piisavalt palju, et olla sealsel publikule kodune Metsatõll. Seda jääbki rahvas pärast esinemise lõppu skandeerima.

Enesetööstuse koorem

Kuna tegemist on kontserdi-ülevõttega, on „Tuska” helipilt, mille on kokku miksinud ansambli helirežissöör Keijo Koppel, vaba suuremast stuudiotrikitamisest, kuid sellegipoolest oma alastuses tihke. DVD pilt on moodsas keeles

öeldes „instagrammikas”, keeratud pehmetesse kollakatesse toonidesse ja kaadrid vahetuvad põhjamaise rahuga. Kokkuvõttes maitseküsimus.

Ausalt öeldes ei jaga ma nende kritiseerijate seisukohata, kelle arvates on Eesti bändide välismaa festivalidel esinemised ja turneed klubides läbikukkumised, sest esimesed ei toimu õhtul pealaval ja teised toovad kohale kolmekohalise arvu publikut. Eestis on lihtne silma paista juba mõne välismaa bändide esituses tuttavaks saanud žanri viljelemisega. Ülemaailmsel pop- ja/või alternatiivkultuurikaardil paikneme ikkagi perifeerias ja meid on vähe.

Epitsentri poole liikudes tiheneb ka konkurents. Kui Eestis piisab raadiohiti ja sedakaudu ka tuntuse jaoks küüniliselt öeldes „õigete inimeste-

ga kohvi joomisest”, siis mujal peab end kõigepealt kontekstis piisavalt algupärase ja pädeva kontserdiesinejana tõestama, et keegi oma õlletopsi lahtunud põhjatilgad sinu poole ei viskaks. Meenutagem Tanel Padari & The Suni 2007. aasta Soome vallutamise läbikukkumist. Vormi taga kas on sisu või mitte. Metsatõllu loodud muinasmaailmal on sisu vormi taga. ●

Metsatõll**„TUSKA”**

Kontserdi-DVD/CD

Filmitud 30.60.2012 Helsingis

Tuska raskemuusikafestivalil

Esitlused täna kell 21 Tallinnas

Rock Cafés ja homme kell 18 Tar-

tus Vanemuise kontserdimajas

Kontsertide erikülastamine on Svjata

Vatra.

Nobeli kirjandusauhind läks hiina prosaistile

Preemia

Tänavuse Nobeli kirjanduspreemia laureaat on hiinlane Mo Yan, keda peeti ka üheks favoriidiks. Rootsi akadeemia ametlikus teates öeldakse, et Mo Yan kombineerib hallutsinatoorse selgusega ajalugu, müüte ja tänapäeva.

1955. aastal sündinud Mo Yan kodanikunimi on Guan Moye, tema kirjanikunimi tähendab tõlkes Ära Räägi. Kirjanik on selgitanud, et see viitab tema tõearmastusele. Mo Yan ei saa nimetada puhtakujuliseks dissidendiks ega ka režiiimitruuks kaasa-

jooksikuks. 1980-ndatel Hiina armee kunstiakadeemias kirjandust õppinud kirjanik sai tuntuks tänu 1986. aastal ilmunud ajalooramatule „Punane sorgo”, millest Zhang Yimou tegi samanimelise filmi. Pärast seda on Mo Yan kirjutanud eri žanrites ja loonud nüüdsi realistlikke jutte, armastusromaanid kui ka satiiri.

Hiina Kafka

Encyclopedia Britannica teatel on ta nimetanud üheks oma mõjutajaks William Faulknerit. Wikipedia toimetajad nimetavad teda ennast Franz Kafka hiina ekvivalentideks. Eesti keel-

Mo Yan peetakse menukaimaks hiina kirjanikuks.

Foto: Reuters/Scanpix

de pole Mo Yan teoseid seni tõlgitud. Tema kõige kõmulisem teos on 1995. aastal ilmunud „Suured rinnad ja paks tagumik”. Kirjanik oli sunnitud romaani seksuaalse sisu ja klassivõitluse „ebaõige” kujutamise pärast avalikult vabandust paluma ja teost trükimeedias avalikult kritiseerima. Raamat emaldati polettideelt, ent *samizdat*- ja piraatversioonides on see endiselt saadaval. Seetõttu peavad raamatupiraa did Mo Yan menukaimaks hiina kirjanikuks.

Mo Yan on ajaloos teine Nobeli preemia võitnud hiinlane. ● **Kaarel Kressa**

Nii sünnib uus ajaleht LP: vasakult tegevtoimetaja Heidit Kaio, peatoimetaja Ingrid Veidenberg, toimetajad Kristjan Jõevere ja Mari Sarv.

Foto: Tanel Meos

Ingrid Veidenberg: LP lugeja on uudishimulik tegelane

Intervjuu

Merje Merdik
Delfi Publiku toimetaja

LP peatoimetaja sõnul pakatab 48-leheküljeline esinumber positiivsusest ja käsitleb olulisi teemasid hukkamõistuta.

●● Ingrid Veidenberg, kuidas võiks lugeja tõlgendada lühendit LP?

Lugupeetud kauamängiv. Laupäev ja pühapäev, miks mitte ka ainult laupäev. Lapsed ja pere. Kõik positiivsed asjad võib siia alla koondada.

●● Mis on sinu enda kulunuim kauamängiv?

Oi, neid on palju. Mul on kodus pakk ribadeks kuulatud kauamängivaid. Al Bano ja Romina Power – legendaarne itaalia abielupaar, kes laulis surematuks hitid, kelle laulude saatel möödus minu lapsepõlv.

●● Kuidas ise oma laupäeva ja pühapäeva veedad?

Kuna mul on maja ja aed, ei lõppe töö iial. Laupäeval saab teha neid asju, mida nädala sees teha ei jõua. Ja olla niisama mõnusasti. Kõik pühapäevahommikud algavad peres pannkookidega, mida küpsetan, ja juurde alati oma aia maasikatest toormoos.

●● Kas sul endal on aega nädalavahetuse hommikul kohvi kõrvale lugeda?

Kõik minu laupäevad algavad ajalehe seltsis. See on traditsioon, millest ma ei loobu iial. Laupäev ilma hea ajaleheta ei ole täisväärtuslik.

●● Mis on olnud raskeim kahe kuu jooksul LP-d ette valmistades?

Kõige raskem on koondada sisu, mis meeldiks võimalikult laiale lugejaskonnale. Ja kui isiklikult rääkida, siis minu jaoks on kõige raskemad olnud pingelised tööpäevad ilma lõunata.

●● Mis su eeskujud olid? Kas oled oma kogemustest parima LP-sse koondanud?

Mina ja meie tore toimetus, mis on kuu aja jooksul kokku

da paremaks inimeseks, pürib aina edasi.

●● Sinu nimega käib paratamatult kaasas sõna „kõmuline“. Kui palju hakkab LP-s kõmulist olema?

Pärast töötamist Postimehe Arteri juhina ei ole minu nime ümber mitte midagi kõmulist.

Skandaalseid kollaseid uudiseid meil ilmuma ei hakka ja me ei hakka olemasolevatele kanalitele konkurentsi pakkuma. Tahaksime pigem keskenduda headele inimestele, kellel on rääkida palju positiivseid lugusid.

●● Mis eristab LP-d kõigest praegu ilmuvast?

Me ei arvusta, me ei kritiseeri, me ei anna hinnanguid. Me kuulame ära inimese, kes on meile nõus oma lugu rääkima. Me ei heida talle ette, et ta mõtleb nii või elab naa. Need inimesed, keda me tahaks LP lugeja palge ette tuua, on positiivsed kangelased, kes inspireerivad ka teisi.

LP on ajaleht, kus on võrdsest väärtustatud tähtsaid päevauudiseid ja arvamused ning meelelahutuslik nädalalõplugemine.

●● Mis jääb Eesti Päevalehe senisest laupäevasest lehest alles?

Esimesed neli lehekülge on uudised, majandus, välismaa uudised ja arvamused. Jätkub Kiviräha populaarne kolumn ja Kõogi Komando. Alles jäävad Eesti Päevalehe heade ajakirjanike head lood. ●

LP täidab tühimiku ja toob inimese ette igal laupäeval midagi helget.

saanud, oleme aru saanud, et tahaksime teha ajalehte, mida me ise loeksime. See ajaleht võiks olla loetav otsast otsani, sest seal on nii huvitavad lood ning seda jagub terveks nädalavahetuseks.

●● Kellele loetav?

Loetav inimesele, kes on elust huvitatud, kes on vaimselt erk, kes tahab teada ja inspireeruda. Kes kuulab-vaatab-loeb teiste inimeste arvamusi ja elufilosoofiat ning kõrvutab enda omasid nendega. Uudishimulik tegelane. Ta tahab saa-

RAAMATUREKLAAMID

SEITSE TERVENDAVAT PUUD

Ain Raal
408 lk,
TÜ Kirjastus

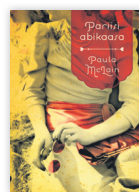
Raamat on sõnas ja pildis pühenda- tud seitsmele puuliigile. Kajastatakse metsa hingede asupaigana, inimeste ja puude maailma sarnasusi, kuidas sümboleid ja müütide kandjaid, puudega seotud uskumusi ja kombeid, pühapuid ja hiisi, Eesti tähelepanuväärsemaid puud jpm. Lisaks puuliikide üldiseloomustusele käsitletakse nende kasutamist astroloogias, öieteraapias, antiikmeditsiinis, aasia meditsiinis, homöopaatias, aroomteraapias, rahvameditsiinis ning kõige põhjalikumalt teaduslikus meditsiinis.

LÖHKEMATA POMM. PIMENÄGEMINE

Karl Ristikivi
96 lk
Loomingu Raamatukogu
nr. 31/32 2012,

Kaks kuuldemängu. Rootsi keelest tõlkinud Mari Allik. Järelsõna: Janika Kronberg. Karl Ristikivi (1912–1977) 100. sünniaastapäeva puhul ilmuvad LR kaante vahel esmakordselt eesti keeles tema kaks rootsi keeles kirjutatud kuuldemängu, millega kirjanik lootis ületada keelepiiri ja pääseda oma pagulusemaa publiku teadvusesse. Vähemalt üks kuuldemäng, „Pimenägemine“, jõudis septembris 1950 ka esitamiseni Rootsi raadios.

PARIISI ABIKAASA

Paula McLain
336 lk
Kirjastus Varrak
Inglise keelest tõlkinud Tiit Loog

Raamatu peategelane on Hadley Richardson, kes kohtub kahekümne kaheksa aastast Chicagos Ernest Hemingwayga ning armub, sest teda võluvad mehe energia ja kirglik tahe kirjanikuks saada. Nad abielluvad ja lähevad elama Pariisi. Pariis on just selline, nagu seda

kirjeldas Hemingway oma raamatus „Pidu sinus eneses“, ainult et nüüd vaadeldakse seda tema naise silmadega. Öhtud kirjanike ja kunstnikega, säravad vestlused ja üldine õhkkond polnud kindlasti soodne abielu püsimiseks ning ka Hadley ja Hemingway koosellu tulevad lahkkelid.

ANDMISE MÕTE

Stefan Klein
328 lk
Kirjastus Varrak

Stefan Klein teeb näitab, millised seadused otsustavad meie elus edu ning ebaedu üle. Ja ta kirjeldab, miks inimlik kooselu ning teiste parem käekäik kuuluvad meie sügavaimate vajaduste hulka. Teiste eest hoolitsemine kaitseb meid mitte üksnes üksinduse ja depressiooni eest. Pigem teeb isetus meid õnnelikumaks ja edukamaks – ning nagu on tõestatud, tagab meile koguni pikema elu.

LEGEND HELMI PUUR

Heino Kiik
198 lk

Helmi Puuri raamat algab kitsast ja vaesest lapsepõlvkodust Sitsi linnas. Kahekümnene neiu aga üllatab 1954. aasta algul oma tantsuga balletis „Luikede järv“, ilmub ootamatult nagu tuhkatriinu. Helmi kunsti ülistatakse, teda ennast nimetatakse legendiks, aga kaks haigusperioodi viivad pikkadeks aastateks balletist eemale. Järgnevad seniolematult kangelaslikud tagasitulekud. Helmi Puuri kaheksakümnendaks sünnipäevaks koostatud raamatus on kasutatud väljavõtteid Heino Kiige mälestuste- raamatute peatükkidest. Teemaks Helmi noorus, tähe- lennuline teatrielu, armastus ja perekonna loomine, poegade Jaani ja Paavo sünd. On valitud Helmiga enam seotud tekstiosad, kuid kirjutaja Heino on paratamatult ka raamatu kaastegelane, rohkesti on kahe inimese kirjavahetust. Niisiis – Heino kokkuvõtlik mälestusteraamat, kus peaosalisi kaks, Helmi ja Heino; kord esiplaanil üks, kord teine, sest elud põimuvad; elatakse ühtaegu enda ja kaaslaste elu.

	RIIK	AEG	HIND	TRANSPORT, MAJUTUS, LISAINFO	FIRMA
IDA-EUROOPA	Ungari (7 päeva)	2012. a.: 21.-27.10 2013. a.: 15.-21.04 7.-13.07 20.-26.07 4.-10.08 19.-25.08	2012. a.: 21.10: al. 182 € 2013. a.: aprill: al. 189 € juuli – august: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Hotell *** lisatasu eest. Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reiseidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Ungaris! 2 päeva Budapestis (Buda loss, Vajdahunyadi lossikompleks, Gellerti mägi, Kalameeste bastion jpm.), Szechenyi – Euroopa üks suurimaid termaalvee basseinide komplekse, kolm linna Doonau kallastel: Esztergm, Visegrad, Szentendre – eestikeelsed linnaekskursioonid hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Tšehhi (7 päeva)	2013. a.: 12.-18.05 29.06-5.07 14.-20.07 26.07-1.08 11.-17.08	2013. a.: mai: al. 186 € juuni – august: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s Mitte ühtegi ööbimist bussis! hotell *** lisatasu eest Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reiseidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Tšehhis! Praha, Karlovy Vary, Kutna Hora - kõik linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
LÄÄNE-EUROOPA	Prantsusmaa: Pariis ja Loure'i oru lossid (aprillis, juulis ja septembris lisaks Alsace – Colmar, Strasbourg ja Rikewihr)	2013. a.: 9 päeva: 11.-19.05; 30.05.-6.06; 3.-11.08, 28.09.-6.10; 10 päeva: 19.-28.04; 28.06-7.07;30.08.-9.09	2013. a.: 9 päeva: 11.05: al. 319 €; 30.05: al. 329 €; 3.08: al. 319 € 28.09: al. 309 € 10 päeva: al. 345 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Näeme Pariisi (Champs Elysees, Ooperi Kvartal, Notre Dame de Paris, De Gaulle'i väljak, Trocadero, Concorde'i väljak, Louvre, Cite saar, Ladina Kvartal, Pantheon, Eiffeli torn jpm.), Versailles'd, Loire'i oru losse – Amboise, Blois, Chambord – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. 10-päevasel reisel veedame Prantsusmaal poolteist päeva rohkem. Lisaks tavapärasele programmile näeme Alsace'i piirkonda (Colmar, Veinitee – Rikewihr, Strasbourg). Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	AVENUE FRANCE Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@avenuefrance.ee www.avenuefrance.ee
LÕUNA-EUROOPA	Itaalia (9 päeva)	20.-28.10; 20.-28.10* 2013. a.: 16.-24.03; 16.-24.03*; 20.-28.04; 11.-19.05; 8.-16.06; 2.-10.07; 21.-29.07; 3.-11.08; 18.-26.08; 13.-21.09	20.10: al. 289 € 2013. a.: al. 298 € august: al. 308 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 € *20.-28.10.2012 ja 16.-24.03.2013. - lisareis koolidele. IGA 12. KOHT TASUTA!	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Itaalia: Rimini puhkusereis (12 päeva)	2013. a.: 28.05-8.06;14.-25.06; 17.-28.07; 2.-13.08 18.-29.08; 5.-16.09	2013. a.: 28.05: al. 345 €; 14.06: al. 355 €; 17.07: al. 379 €; 2.08: al. 398 €; 18.08: al. 389 €; 5.09: al. 359 €;	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! 6 täispäeva Itaalia tuntuimas kuurordis Rimini Rivieral. Rooma, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
AASIA	Goa (India)	Rühmareis 19 – 29.okt 2012	Reisipakett al. 995 € (üks reisija kaheses toas)	Transport: Finnairi regulaarlend. Lennukis hinnas toitlustus, alkohol ja karastusjoogid, TV programmis lai valik filme. Väga mugavad lennuajad! Indias kasutame mugavaid Air India lennukeid. Majutus: hotellid kaks kuni viis tärni. Toitlustus vastavalt valitud hotellile. Pakume aastaringelt individuaalreisijatele Delhi ja Goa hotelle ja transfeere parimate hindadega. Info: rühmareisidel kaasas eestikeelne saatja. Goas eestikeelsed ekskursioonid (näiteks Dzuglireis, Portugali mõisad, Merereis, lidne Lõuna-Goa, Hipiturg jpm.) Aitame vormistada ka India viisa kõigile soovijatele.	ESTLIVE TRAVEL OÜ tel. (25/7) 655 5800 Tallinn, Odra 16 tel. 655 4511 Narva, Tallinna mnt 19C tel. 357 9339 info@estlive.ee, www.estlive.ee Estlive lennupartner on FINNAIR
	Goa (India) Otselend	27.12.2012 10.01.2013 24.01.2013 7.02.2013 21.02.2013	Reisipakett al. 995 € (üks reisija kaheses toas)	Transport: otselend Tallinn – Goa. Majutus: hotellid 2* kuni 5*, võimalikud toitlustus valikud: ilma söökideta, hommikusöögiga, hommiku- ja õhtusöökidega, kõik hinnas. Info: Goa see on põnev kultuur, head söögid ja lõputu, ilusa, pehme liivaga rand. Söökide, jookide hinnatase Goas on soodsam kui Eestis. Kohapeal võimalus osta suures valikus eestikeelseid ekskursioone. Pakettreisi hinnas: lend, majutus, transfeerid, eestikeelse reisiesndaja teenused. Reiseid kestvus 15 päeva (14 ööd).	ESTLIVE TRAVEL OÜ tel. (25/7) 655 5800 Tallinn, Odra 16 tel. 655 4511 Narva, Tallinna mnt 19C tel. 357 9339 info@estlive.ee, www.estlive.ee
	Hiina: Avastusreis Hiina südamesse (iidsed pealinnad ja pühad mäed)	15.03.-25.03.2013.	1990 € (sisaldab kõike, v.a. taskuraha)	Transport: lennuk, buss, rong. Majutus: hotell **** (koos rikkaliku hommiku-ja lõunasöögiga). Et Hiinat ja hiinamaalasi lähemalt tundma õppida, tuleb sõita Pekingist kaugemale. Külastame iidseid pealinnu Peking, Xian, Luoyang, pühasid mägesid Hua Shan ja Tai Shan ning naudime Draakonimaa Siiditee äärde jäävaid rikkusi, tarkusi, imesid. Esmaspäeval 15.10. kl.18.00 reiseid tasuta tutvustusõhtu.	SEEDER KONSUL-TATSOONID OÜ (Hea Energia Keskus) Tõnismäe 2-4010 Tallinn, tel. 6307475, mob: 5059080 info@seeder.ee www.seeder.ee

Viru Reisid

Tallinn
Narva mnt.7-347, III sissepääs, III korrus
Tel. 610 9321, 610 9322
e-post: tallinn@virureisid.ee

Jõhvi
Keskväljak 9
Tel. 337 0594, 337 1216
e-post: viru.reisid@neti.ee

Tartu
Lõuna-Eesti Turismikeskus,
Turu 2 (Bussijaam)
Tel. 734 4190

Pärnu
Pärnu Reisibüroo
Rüütli 32
Tel. 444 5105

Väljasõitudega:
Jõhvist, Tallinnast, Tartust, Pärnust
NB! Kindlasti helista ja küsi infot ja vaata meie kodulehekülge: www.virureisid.ee
Püsiklientidele ja gruppidele soodushinnad.
NB! Bussikohtade broneerimine seniks, kuni kohti jätkub!

JÕULU- JA AASTAVAHETUSREISID

NB! Eelregistreerimissoodustus 10 % kuni 01.november 2012

JÕULUD LAPIMAAL 22.-25.12.; 27.-30.12. **H: 114-169 €**
AASTAVAHETUS LONDONIS (laev-buss-laev) 27.12.2012-04.01.2013 **H: 289 €**
AASTAVAHETUS PARIISIS (laev-buss-laev) 27.12.2012-04.01.2013. **H: 279 €**
(mööda maismaad) 28.12.2012.-05.01.2013 **H:259 €**
AASTAVAHETUS BERLIINIS ning TROOPILINE PARADIIS 29.12.2012-03.01.2013 **H: 179 €**
AASTAVAHETUS PRAHAS 29.12.2012-03.01.2013. **H:169 €**
AASTAVAHETUS BUDAPESTIS 29.12.2012-03.01.2013. **H: 169 €**
AASTAVAHETUS VARSSAVIS 30.12.2012-02.01.2013 **H:139 €**

REISIKALENDER 2012

UNELMATE PARIIS(9p) 19.-27.10 **H:249 €** (toimub kindlasti)

REISIKALENDER 2013

Eelregistreerimissoodustus 10 % kuni 01.jaanuar 2013

UUDIS! NOSTALGILINE VALGEVENE(7p) 26.06.-02.07. **H:209 €**
UUDIS!JÄRVEDEMAA SOOME(3p) 30.07.-01.08. **H:169 €**
UUDIS! LÄTI-LEEDU SUUR RINGREIS KOOS VÄIKESE PUHKUSEGA(6p) 16.-21.07. **H:169 €**
ITAALIA RINGREIS(9p)

15.-23.03.;16.-24.03.;11.-19.07.;22.-30.08.;19.-27.10. **H:259 € kuni 279 €**
UUDIS!SUUR REEDE ROOMAS(10p) 24.03.-02.04. **H: 275 €**
KLASSIKALINE ITAALIA RINGREIS(11p) 09.-19.07.;20.-30.08. **H:359 €**
UNELMATE PARIIS(9p)
15.-23.03.;16.-24.03.;27.04.-05.05. (kastaniõites Pariis);
26.06.-04.07. (Euro Disneyland); 08.-16.08.;18.-26.10. **H:265€**
BERLIIN JA TROOPILINE PARADIIS (6p)
16.-21.03.; 17.-22.03.;02.-07.06.;16.-21.06.; 10.-15.07. **H: 149€ kuni 169 €**
KASTANIÕITES PARIIS JA TULPIDES HOLLAND(10p) 14.-23.04.**H:329 €**
HOLLANDI LILLEFESTIVAL(7 p) (laev-buss-laev) 17.04.-23.04. **H:279 €**
HOLLANDI LILLEFESTIVAL(7 p)(laev-buss) 17.04.-23.04. **H: 249 €**
SLOVEENIA -HORVAATIA-BOSNIA ja HERTSEGOVIINA PUHKUS (13p) 16.-28.05.;25.06.-07.07.;10.-22.07.;18.-30.08.;04.-16.09. **H: 315 kuni 331€**
HORVAATIA-SLOVEENIA RINGREIS (10p) 26.04.-05.05.;16.-25.05.;25.06.04.07.;10.-19.07.;18.-27.08.;04.-13.09.;19.-28.09. **H: 249 kuni 275 €**
HISPAANIA PUHKUS(14p) 26.04.-09.05.; 20.09.-03.10. **H:419 €**
HISPAANIA PUHKUS(12 p) 26.04.-07.05.;24.09.-05.10.;20.-31.10. **H:349 kuni 399 €**
BAIERIMAA-ŠVEITS-LIECHTENSTEIN(9p) 27.04.-05.05.;09.-17.08.**H:289 €**
AUSTRIA-BAIERIMAA-ŠVEITS-LIECHTENSTEIN(10 p)26.06.-05.07.**H: 293 €**
FANTASTILISED AUSTRIA VÄIKELINNAD(9 p) 27.06.-05.07.**H: 299 €**
LONDON-PARIIS 9.-19.07. H: 339 €
UUDIS! INGLISMAA IMELISED PAIGAD JA LONDON(10 p) 25.06.-04.07. **H: 309 €**
ST.PETERBURG-TSARSKOJE SELO-PETERHOFF(3p) 09.-11.05.;24.-26.05.;31.05.-02.06.;20.-22.06.;05.-07.07.;02.-04.08.;10.-12.08.;23.-25.08. **H:119 €**
UUDIS!LÄÄNE-UKRAINA-MOLDOVA-KHIEV(12p)13.-24.05. **H: 339 €**
UUDIS! ITAALIA PUHKUS(12p) 17.-28.05.;02.-13.09.;18.-29.09. **H: 349 €**
KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA(13p) 17.-29.05.;21.07.-02.08. **H: 369 € kuni 409 €**

SUUR KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (15 p) 25.06.-09.07. **H: 429 €**
UNELMATE KESK – NORRA (7päeva) 04.06.-10.06.;19.-25.08. **H: 279 €**
PRANTSUSE RIVIERA RINGREIS(11p) 08.-21.06.;19.-29.08.**H:355€ kuni 379€**
PÕHJA-NORRA (NORDKAP), LOFOODID ja LAPIMAA (8 p)
15.-22.06.; 06.-13.07.;03.-10.08.**H: 299 €**
SAKSA HANSATEE-BERLIIN-TAANI(9p) 11.-19.07. **H: 299€**
UUDIS!LONDONI KARNEVAL ja VANA HEA INGLISMAA (10p) 21.08.-30.08. **H: 319 €**
IDA-EUROOPA RINGREIS KOOS VÄIKESE PUHKUSEGA(14p) 25.06.-08.07.;03.-16.09.**H:399 € kuni 429 €**
ŠOTIMAA-INGLISMAA-LONDON 23.07.-04.08. **H: 389 €**
VÄIKE HISPAANIA RINGREIS(13p)24.07.-05.08 **H:379 €**
SUUR HISPAANIA RINGREIS(15p)24.07.-07.08. **H:447 €**
PARIIS – LOIRE' i ORU LOSSID – BRETOONIMAA ja NORMANDIA (11p) 7-17.08 **H: 339 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA-BOSNIA JA HERTSEGOVIINA-ALBAANIA(14p) 2-15.09. **H: 389€**
RUMEENIA-BULGAARIA RINGREIS PUHKUSEGA MUSTA MERE ÄÄRES(13 p) 02.-14.09. **H: 339 €**
HISPAANIA-PORTUGAL-MAROKO RINGREIS (21p) 18.09.- 08.10 **H:769 €**
MALTA JA SITSILIA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (16p) 20.09.-05.10 **H:640 €**
SUUR TÜRGI RINGREIS JA KÜPROS(23p) 21.09.-13.10. **H:749€**

VENEKEELSED GRUPIDI
UUDIS! ITAALIA PUHKUS(12p) 31.05.-11.06.;09.-20.09. **H: 349 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA-BOSNIA JA HERTSEGOVIINA PUHKUS(12p) 01.-12.06.;25.07.-05.08.;18.-29.08. **H: 319 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA(10p) 01.-10.06.;25.07.-03.08.;20.08.-29.08. **H: 249 kuni 275 €**
KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA(13p) 11.06.-23.06.;28.07.-09.08.; 10.-22.09. **H: 369 € kuni 409 €**

ADEDIRAN LAHKUS VALGA KORVPALLIKLUBIST

Venemaa ja Nigeeria passiga 29-aastane keskmängija Aleksei Adediran lahkus Valgast Ukrainasse MBC Mikolaivi klubisse. Meistriliiga avakohtumises kaotas Valga lisaajal 81:84 KK Pär-

nule, tõi 29-aastane 204cm pikk tšenter Adediran 42 minuti jooksul 21 punkti ja 12 laupalli. Kontrollkohtumises Jelgavaga oli ta aga visanud lausa 31 punkti. **Delfi**

TANEL KANGERT SAI HIINAS EILE 19. KOHA

Pekingi velotuuril eile sõidetud kolmanda, 162,5 kilomeetri pikuse etapi võitis 20 mehe grupi finišis itaallane Francesco Gavazzi (Astana). Tanel Kangert (Astana) sai võitjaga sama ajaga 19.

koha. Üldliider on sakslane Tony Martin (Omega Pharma – Quick Step). Kangert tõusis kokkuvõttes 13. kohale, kaotades liidrile minutiga. Velotuur lõpeb laupäeval. **Delfi**

ROONEY KAPTENIKS

Kuna Inglismaa jalgpallikoondises ei saa kohtumises San Marinoga väljakule joosta Steven Gerrard ega Frank Lampard, kannab tänases mängus kaptenipaela ründaja Wayne Rooney. **BBC**

Armstrongi abilised: Lance tarvitas dopingut

Jalgrattasport

USA antidopinguagentuuri väitel kasutas ajaloo edukaim rattur pidevalt keelatud aineid.

Pärt Talimaa

part.talimaa@epl.ee

Jutud seitse korda Tour de France'i võitnud Lance Armstrongi võimalikust dopingutarvitamisest on levinud juba aastaid ja augustis loobus rattur nendega võitlemast. Süüdi ta ennast küll ei tunnistanud, ent USA antidopinguagentuur (USADA) määras Armstrongile eluaegse võistluskeelu ja tühistas kõik tema pärast 1. augustit 1998 olnud saavutused, mille hulka kuuluvad ka Tour de France'i tiitlid. Hoolimata sellest, et ühtegi positiivset dopinguproovi ei olnud toona ega ole siiani.

Lugu sellega ei lõppenud ja kui juba juunis teatas USADA, et neil on Armstrongi süüdimõistmiseks piisavalt tõendeid, siis uusim pööre on agentuuri tuhandeleheküljelise raport, mille esimene osa nüüd avaldati. Uurimuses seisab selgelt, et Armstrong ja tema endine meeskond U. S. Postal Service sillutasid oma karjääri dopinguga.

Raportis avaldatu võrdub justkui mõne Hollywoodi põneviku stsenaariumiga, kus hotellitubadest said verepangad, milles ratturitele vereülekanneid tehti, arste maksti kinni pistisega ja ratturid said infot dopingukontrolli tuleku kohta. „Uuring näitab vähimagi kahtluset, et U. S. Postal Service'i rattatiim korraldas kõige põhjalikuma, professionaalsema ja edukama dopinguprogrammi, mida spordimaailm ialgi näinud on,” seisis USADA tegevjuhi Travis Tygarti avalduses. Raporti järgi kasutasid nii Armstrong kui ka tema meeskond sooritusi parandavaid aineid, sealhulgas EPO-t, vereülekanneid, testosterooni, steroide ja kasvuhormooni.

Suured summad

Kuigi üks Armstrongi advokaate Sean Breen on uuringu juba nõiajahiks ja hullumeelseks kirvetööks ristinud, annavad raportile kaalu seal sisalduvad 26 isiku tunnistused, kellest 11 on Ameerika ratturi endised tiimikaaslased. Nende sõnul ei olnud Armstrong mitte ainult osaline, vaid lau-

Kõigi Tour de France'i tiitlivõitude ajal Lance Armstrongi (vasakul) võistkonnakaaslasel olnud George Hincapie (paremal) väidab, et nad mõlemad kasutasid keelatud aineid. Foto: AFP/Scanpix

sa üks juhtivaid tegelasi, kes käskis ka meeskonnakaaslastel petta.

Kui varem dopinguga vahele jäänud Floyd Landis ja Tyler Hamilton on juba enne Armstrongile näpuga näidanud, et ka tema kasutas keelatud aineid, siis nüüd lisandus neile veel viis ratturit, kes tunnistasid ka ise dopingu tarvitamist. Üks neist on George Hincapie, kes oli üks Armstrongi lähemaid meeskonnakaaslasti ja tema kõrval kõigil tuurivõitude. Hincapie tunnistas, et kasutas aastatel 2001–2005 veredopingut ja seda tegi ka Armstrong. Peale selle tõi ta esile, et hoiatas 2000. aastal meeskonnakaaslast Hispaanias olnud dopingukontrollide eest.

Veel ühe endise meeskonnakaaslase, Christian Vande

Velde sõnul pandi ta omal ajal konkreetse valiku ette. „Ainu- võimalik viis Armstrongi tiimis jätkata oli minna täielikult doktor Ferrari dopinguprogrammile,” vahendas välis- meedia Velde sõnu. USADA väidab, et on kokku pannud pangatulekannete dokumendid, mille järgi Lance Armstrong maksis dopinguarstile üle miljoni dollari ehk ligi 773 000 eurot.

Tähelepanu keskmes ei olnud loomulikult Armstrong üksi, vaid ka toonane tiimipealik Johan Bruyneel ja arstid, sealhulgas eelmainitud kurikuulus dopingutohter Michele Ferrari. Raporti järgi oli Bruyneel üks keelatud ainete tarvitamise õhutaja, kellel oli ka siseinformatsiooni dopinguproovide kohta. Praegune RadioShack-Nissani meeskonn-

na juht on otsustanud süüdistused kohtusse kaevata, sama teed on läinud meeskonna toonane arst Pedro Celaya ja tiimi treener Jose Marti. ●

ELULOOList

Lance Armstrong

endine USA rattur

Sünniaeg:

18. september 1971

Saavutused:

●● Tour de France'i seitsmekordne võitja aastail 1999–2005, peale selle 22 Prantsuse velotuuri etapi võitja; Dauphiné Libéré kriteeriumisõidu üldvõitja 2002–2003, Šveitsi velotuuri võitja 2001, Luksemburgi velotuuri võitja 1998, maanteeõidu maailmameister 1993

Madis Kallas jätkab EOK juhi kandidaadina

Valimised

EOK presidendivalimised toovad debatil, sest hääled kandideerimiseks on ka Madis Kallasel.

Kristi Kirsberg, Andrus Nilk
sport@epl.ee

Südaööl läks lukku võimalus esitada Eesti olümpiakomitee (EOK) presidendivalimisteks kandidaate. Juba mõnda aega oli selge, et senisel asepresidendil Neinar Selil on vajalikud 15 EOK liikme allkirja koos.

Kaks ülejäänud kandidaati, Saare maavalitsuse spordinõunik Madis Kallas ja veepalli olümpiavõitja Mait Riisman pidasid eile päev otsa läbirääkimisi. Lõpuks sai Kallas teada, et temalgi on 15 toetus- häält olemas.

„Päeval oli mul 14 allkirja,” sõnas Kallas. „Üks oli kusjuures üllatushää, nii et keegi füüsilistest EOK liikmetest oli mind esitanud ja sellekohalise teate otse EOK-sse saatnud, nii et mina ei teadnudki,” lisas ta.

„Õhtul lisandus veel üks, mis ei ole küll EOK-sse jõudnud, kuid loodetavasti on see siiski õigel ajal kohal,” sõnas Kallas lehe trükkimineku eel.

Kui veel üleeile rääkisid Kallas ja Riisman võimalikust koostööst, siis eile sellest siiski asja ei saanud. „Minu toe-

tajad teatasid, et nemad seisavad vaid minu selja taga,” kinnitas Kallas.

Riisman ütles, et loobus kandidatuuri ülesseadmisest, kui selgus, et jõudude ühendamist Kallasega ei tule. Ent saanud eile Eesti ujumisliidu juhatuselt kandideerimiseks toetuse, otsustas veepalli olümpiavõitja siiski veel püüda 15 häält kokku saada.

„Olin küll mõnele oma toetajale juba öelnud, et ma ei kandideeri, aga siis panin masinavärgi uuesti käima ja eks näis, mis saab keskööks,” ütles Riisman eile õhtul.

Kallasele soovis Riisman edu. „Igal juhul julgustan teda, vähemalt midagi ikka toimub valimistel,” lausub ta. Kallas on korduvalt kinnitanud, et tema esmane eesmärk ongi debati tekitamine. EOK uus juht, kaks asepresidenti ja 14 täitevkomitee liiget valitakse 8. novembril. ●

EOK PRESIDENTID

1924–1931

Karl Friedrich Akel

1931 – SÕJA ALGUSENI

Johan Laidoner

1989–1997

Arnold Green

1997–2001

Tiit Nuudi

2001–2012

Mart Siimann

Austerlanna juhhib vormelitiimi

Võimuvahetus

Sauberi vormel 1 tiim nimetas esimest korda sarja ajaloos tiimipealikuks naise, Indias sündinud austerlanna Monisha Kaltenborni.

Senine tiimipealik Peter Sauber, kes saab homme 69-aastaseks, jätkab kõiki Sauberi allüksusi ühendava juhatuse esimehena ja jääb vastutama meeskonna strateegiliste otsuste eest. Kaltenborn hakkab koordineerima meeskonna tööd võistlusnädalavahetustel.

„Otsustasime juba ammu, et Monisha võtab minult selle koha üle, kuid jätsime aja lahtiseks. Nüüd on meile

mõlemale õige aeg teatepulk üle anda,” ütles Sauber presideates.

41-aastane Kaltenborn lõpetas 1995. aastal Viini ülikooli õigusteaduskonna ja pärast seda sai magistriskraadi maailmakuulsas Londoni majanduskoolis. Aastal 1998 asus ta tööle Kaiseri grupis, kellele tol ajal kuulus osa Sauberi vormelimeeskonnast.

1993. aastal vormel 1-s debüüdi teinud Sauberi tiimil on sel hooajal ette näidata neli poodiumikohta, viimane neist Kamui Kobayashi kolmas koht eelmisel pühapäeval kodusel Jaapani GP-l. Konstruktore arvestuses hoiab tiim kuuendat kohta. ● EPL

Ungarlased tahavad täna Eestis oma häbi maha pesta

Jalgpall

**MM-valikmängus Eestiga on alagrupis teist kohta
ihkaval Ungaril vaid üks
ja ainus eesmärk: võit.**

Aet Süvari
aet@ep.ee

Kuigi ungarlased on eestlaste sugulasrahvas ja teatud sarnasusi on ka meie minevikul, ei saa kõige paremasti tahtmise korral mitte kuidagi tõmata paralleele kahe riigi jalgpalliajaloo vahele. Eestis langes jalgpalli populaarsus ja tase kahe vabariigi vahelisel ajal aegamisi nii madalale, et 1990-ndatel ei saanud isegi rääkida vuti taaselustamisest – põhimõtteliselt tuli kõike nullist alustada.

Ungaris läks vastupidi. 1938. aastal, Teise maailmasõja eelõhtul MM-i finaalis Itaaliale alla jäänud ja hõbedaga leppima pidanud ungarlased hakkasid oma meeskonda täiuslikumaks lihvimise. Kui Teine maailmasõda ja sellele järgnenud kommunistliku režiimi raske surutis jättis ränga jälje paljude väiksemate idabloki riikide vutielule, lõi jalgpall Ungaris erakordselt särava leegina põlema.

Kadunud maagia

„Maagilised madjarid”, nagu neid 1950-ndatel tundis terve maailm, vallutasid paljude Euroopa vutisõprade südamed oma ründava lustliku jalgpalliga, mida vedasid eelkõige sellised jalgpalli suurkujud nagu Ferenc Puskás ja Nándor Hidegkuti. Kui jätta kõrvale 1954. aasta MM-i finaali, mida tuntakse ka Berni ime nime all ja kus ungarlased kaotasid 2 : 3 Lääne-Saksamaale, ei jäänud maagilised madjarid kuue aasta jooksul alla üheski teises kohtumises.

Viimastel aastatel on Ungari jalgpalli tase olnud kõikuv. 2008. aasta EM-i kvalifikatsiooniturniiril jõudsid nad oma mõõnaga ilmselt päris põhja, kui jäid seitsmeliikmelises alagrupis kuueks ning pidid vastu võtma paar päris alandavat kaotust nagu 0 : 3 allajäämine Moldovale ja 1 : 2 kaotus Maltalt. Mõõnale järgnesid uued tõusud ja uued langused.

Viimase kümne aasta jooksul on Ungari koondist juhendanud kuus peatreenerit, sealhulgas Saksa vutikuulsus Lotar Matthäus ja hollandlane Erwin Koeman, kuid keegi pole suutnud treeneritoolil püsida üle kahe aasta. Pidev lootus finaalturniiridele jõuda on lõppenud ikka ja jälle uute pettumustega.

Seega pole midagi imestada, et ka seekord tulevad ungarlased siia kindla sooviga taas

Eile õhtul tegid ungarlased tutvust A. Le Coq Arenaga, kus täna rohkem kui 6000 pealtvaataja ees platsile astuvad.

Foto: Tiit Blaht

tada oma kuulsusrikkast ajaloost kas või murdosake ja kvalifitseeruda Brasiilias peetavale vuti-MM-ile. 2009. aastal U-20 MM-ilt pronksi võitnud noortemeeskonnast on päris mitu mängijat kanda kinnitanud põhimeeskonnas. Ungari koondis koosneb praegu väga kogenud palluritest nagu väravaht Gábor Király, kaitse tugitala Roland Juhász, kaptenist poolkaitsja Zoltán Gera ja ründaja Imre Szabics ning noorest andekast järeikasvust, kes avaldab aina rohkem muljet: Hollandis Kerkrade Rodas

tatud tagaliinimehed Péter Halmosi ja Itaalia liiga kooliga Zsolt Laczkó. Ka ründaja Tamás Priskin on traumaga mängust väljas.

Valikgruppi alustasid ungarlased ilusti, 5 : 0 võiduga Andorra üle, kuid sellele järgnes kodumängus pettumust tekitanud 1 : 4 kaotus Hollandile. Peatreener Sándor Egervári sõnul on mõned mängijad seekord koondisest välja jäetud ka just viimase Hollandi mängu tõttu.

Ungari on optimistlik

„Meil olid selle mängu suhtes suured ootused, aga me kaotasime,” sõnas ta eilsel pressikonverentsil. „Põhjus, miks me kaotasime, oli selles, et me tegime väga palju taktikalisi vigu. Seepärast otsustasin ka meeskonnas teatud muudatusi teha.”

Eesti koondise peatreeneri Tarmo Rüütli sõnul ei tasu eestlastel sellest allajäämisest aga ainult häid järeldusi teha. „Kindlasti loots Ungari kodusest mängust Hollan-

diga paremat tulemust,” sõnas Rüütli eilsel pressikonverentsil. „Selles mängus jäid nad ikka pehmelt öeldes häbisse ja nüüd teevad nad kindlasti

Tarmo Kink: kui ungarlastel on hea päev, võivad nad olla väga ohtlikud.

omalt poolt kõik, et meid kasutada selle meeskonnana, kellele seda häbi maha pesta. Kindlasti ootavad nad sellest mängust punkte ja nende ootused on muidugi päris kõrged.”

Egervári sõnul on tema pallurid optimistlikud ja loodavad Tallinnast positiivse tulemusega lahkuda. „Mäng Hollandiga oli lihtsalt üks õnnetu apsakas viimase kahe aasta heade mängude reas. Usume, et suudame Tallinnas asju muuta ja Eesti vastu hea tulemuse kirja saada.”

Tema arvates on nii Eesti, Ungari, Türgi kui ka Rumeenia D-grupis võimelised teise koha pärast võitlema ja Holland on kindel alagrupi esikoha soosik. „Just sellepärast on

mäng Eestiga tähtis, et säilitaksime head lootused alagrupi teisele kohale,” nentis madjarite loots.

Ungaris aastaid mänginud Eesti koondislased Tarmo Kink ja Jarmo Ahjupera hindavad vastaste koondist nooreks ja tehniliseks meeskonnaks, kellega mängimine võib kujuneda parajaks pähklikuks.

„Kui neil on väga hea päev, siis võivad nad olla väga ohtlikud,” hindas Kink. „Ungarlased ei ole küll viimasel ajal olnud väga väljapaistvaid tulemusi, aga nagu alati, räägitakse ka nüüd ikkagi finaalturniirile jõudmisest, nii et ootused on suured,” lisas Ahjupera, kelle klubist Győri ETO-st on koondisenimekirjas neli pallurit. ●

Täna Delfi Spordis: kas Eesti võidab jalgpalli MM valikmängus Ungari?

Rüütli: loodan, et mehed pole masendunud

Eesti koondis pole valikgrupi nigel alguse tõttu pead norgu lasknud. Eelmisel aastal nauditi samal ajal purjetamist *play-off*i pääsemise laineharjal, meeleolu oli laes ja meeskonnavaim erakordselt tugev. Seekord on kahe mänguga saadud kaks kuiva kaotust – kodus 0 : 2 Rumeenialt ja võõrsil 0 : 3 Türgilt.

Peatreener Tarmo Rüütli sõnul pole see siiski meeste vaimule pärssivalt mõjunud. „Ma loodan, et ei ole. Üritan igati rõhutada, et see ei tohiks neid mõjutada, sest nii ei saa sporti teha, et oled iga tagasilöögi pärast rusutud.”

Rüütli sõnul ei ole meeskonnas kriisikoosolekut tehtud ja sellele mängule minnakse vastu nagu igale teisele. „Ega me ei ole sellepärast veel kehv meeskond, et oleme kaks mängu kaotanud. Nii see sport lihtsalt käib,” nentis ta.

PARIIISIS
ILMAR RAAGI film

JEANNE MOREAU LAINE MÄGI PATRICK PINEAU

EELMISEL KORRAL RÕÖVISID NAD TEMA TÜTRE. NÜÜD JAHIVAD NAD TEDA...

RÖÖVITUD 2

Saal 1 12:45 15:00 17:20 19:35 (v.a. R, L)
Saal 3 19:45 (ainult R)
Saal 6 19:35 (ainult L)
A.Le Coq Sviit 16:00 (ainult L-P) 18:45 (v.a. L)

RÖÖVITUD 2

Saal 2 11:55 14:00 16:05 20:15 (v.a. N) 22:20 (v.a. N)
Saal 10 19:00 (ainult N) 21:15 (ainult N)

ZAMBESIA
EESTI KEELES!

RASHIDA JONES ANDY SAMBERG

CELESTE JA JESSE
CELESTE JA JESSE

Saal 1 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 2 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 3 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 4 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 5 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 6 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 7 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 8 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 9 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
Saal 10 12:15 (v.a. L) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)

SKYFALL
KINODES 2. NOVEMBRIST

ASJASÖLM K12 Saal 1 21:50 (v.a. L) 11:45 (v.a. R) 14:20 19:00 (v.a. N) 21:15 (v.a. L)
A.Le Coq Sviit 13:15 (L-P) 21:15 (v.a. L)
QUEEN IN BUDAPEST 86 Saal 1 19:30 (ainult R)
MET OOPER HD LIVE: ARMUJOOK Saal 1 20:00 (ainult L) Saal 7 12:00 (ainult P) A-Le Coq Sviit 20:00 (ainult L)
SEENELKÄIK eesti keeles, venek. sub! Saal 2 18:10 (v.a. N) 15:50 19:50 (v.a. E)
SÖÖST FEEL THE DIFFERENCE! K12 Saal 2 18:45 (ainult N)
RÄPANE AMET FEEL THE DIFFERENCE! K14 Saal 2 21:00 (ainult N)
LOLA ON VASTU Saal 3 17:45 19:45 (v.a. R) K12
VAPPER JOCK Saal 2 2D eesti keeles! 11:25 15:35 Saal 3 2D vene keeles! 13:30 Saal 7 2D vene keeles! 12:15 (v.a. L, P)
RAHA VÕIM K12 Saal 3 21:55 Saal 6 13:15 19:25 (v.a. L)
KAMPAANIA Saal 4 K12 13:35 19:20 (v.a. N) 21:20 (v.a. N)
KUMMI-TARZAN eesti keeles! PERE Saal 4 11:50 15:45 17:35 (v.a. N)
TUDENGIFILM 2012 Saal 4 19:00 (ainult N) 1+1 Saal 5 18:00 (v.a. E) MS12
HOTELL TRANSILVAANIA 3D PERE Saal 5 11:40 (ainult L) 13:45 (ainult P) Saal 7 12:15 (ainult L) 17:30 (ainult P, N)
RESIDENT EVIL: KARISTUS 3D K14 Saal 5 22:30

Coca-Cola PLAZA
www.forumcinemas.ee
wap.forumcinemas.ee
INFO TELEFONILT 1182

KUNI ÕO MEID LAHUTAB K14 Saal 6 11:30 17:40 Saal 7 14:45 (v.a. P) 22:05 E-22:15
PROJEKT DINOSAURUS MS12 Saal 6 15:40 21:50
VIIMANE HAUSSMANIDEST L Saal 7 kordus! 19:00 (ainult E)
LOOTUS TÄRKAB MS12 Saal 8 19:15 (ainult N) K14
TEEL Saal 8 21:30 (ainult N) K14
METSALASED Saal 8 13:45 16:30 K14 19:15 (v.a. N) 22:00 (v.a. N)
VAPRAKE eesti keeles! PERE 11:35
ARMASTUSEGA ROOMA K12 Saal 9 14:30 19:10
GARANTIAJAGA MEES MS12 Saal 9 12:25 17:05 21:40
METSIKU LÕUNAMAA ASUKAD MS12 Saal 10 16:55
TED Saal 10 21:35 (v.a. N) K14

*A.Le Coq Sviiti seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00
Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Kummi-Tarzan
EESTI KEELES

12:10 15:45

PARIIISIS
ILMAR RAAGI film

13:50 17:45 21:40

Armastusega Rooma
Kinos 21. septembrist

17:25

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO SÕPRUS
EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION
PARIS KINO - AASTAST 1955

Fellini
retrospektiiv
21.00

12.10	Vapper Jock - 2D-versioon, eesti keeles	10:30	Seenekäik	15:50 19:45
	Kummi-Tarzan: eesti keeles	12:10 15:45	Armastusega Rooma	17:25
	Lõpusirge	13:45 19:40	Ainult armastust	21:35
	Eestlanna Pariisis	13:50 17:45 21:40		

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

ROCK CAFE'S
SWINGI SINATRAST- BUBLENI!

Laval
POLITSEI- JA PIIRIVALVEORKESTRI BIG BAND,
Dixieland ansambel

MARGUS VAHER, MARVI VALLASTE,
SILVER LAAS, AIRI ALLVEE

Tallinn Swing Dance Society tantsijad
Dirigent Siim Aimla

Pilet 6€ müügil piletillevis ja tund enne algust kohapeal
Info: www.rockcafe.ee www.ppaorkester.ee

Kuulutuste tellimine!
kuulutus.epl.ee

Eesti Päevaleht

JULM ABIELU:
metsistunud mees piinas oma rasedat naist

Kelle huvides lasi Parts kulutada sadu miljoneid eurosid?

Kuidas käib elu päris-Süvahavval

11. oktoober 2012

EESTI EKSPRESS

TIPOLIIN KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516, tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME
TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!

VEO- ja KOLIMISTEENUS

TALLINNA LINNATEATER

Ma armastasin sakslast
7., 10. novembril 19.00

Meie, kangelased
19., 20. oktoobril 19.00

Härra Biedermann ja tulesüütajad
12., 13., 14. novembril 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

!!!! Eesti Kontsert

T 16. oktoober kell 19
Estonia kontserdisaal
BIRMINGHAM!
SÜMFOONIAORKESTER
Solist CHRISTIAN TETZLAFF (viul)
Dirigent ANDRIS NELSONS
Brahms. Viulikontsert D-duur;
Sümfoonia nr 4 e-moll
L 13. oktoober kell 16 Väravatorn
Hortus Musicus
kunstile juht Andres Mustonen
Madalmaade polüfoonikud
kell 19 Saue kontserdisaal
Hortus Musicus
Itaalia, hispaania ja inglise
renessanssmuusika

Info tel Tallinnas 614 7760, Tartus 737 7537,
Pärnus 445 5800, Jõhvis 33 42 000, www.concert.ee

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta
laega saalis, Harju 1, Tallinn

17. oktoobril kell 18.00
KARL RISTIKIVI
Enn Nõu Isiklikest kohtumistest
Karl Ristikivi (film/ettekanne).
JEAN PASCAL OLLIVRY
JA HELENA TULVE
„SÕNAJALAD“
Tõnu Tepandi
Ansambel Põlev Ristikivi

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2 eurot, (üli)õpilastele ja
pensionäridele 1 euro

Gigis Jazz 2012
25.08-02.11

Elion
Vabadus nautida

BADI ASSAD (Brasiilia)

Emotsioonide ja seksapiilsuse tulevärk!
24. oktoober 19.00 Estonia kontserdisaal

Piletid hinnaga 20.-, 17.-, 14.- Piletilevi müügikohtades ja tund enne algust kohapeal. Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee

ERGO ●●● Eesti Päevaleht MY CITY HOTEL TALLINN *****

LENNUPARTNER ESTONIAN AIR TALLINK Info-Auto aktaprinti

Virkko Lepassalu ja Ilmar Palli

WABARIIGI VIIMASED SÕDURID
LUGUSID JA MÄLESTUSI METSAVENDADEST

Metsavendade traagiline heitlus vabaduse eest on Eesti uuema ajaloo mehine peatükk. Tagantjärele vaadates on sageli raske vahet teha, kas see oli rohkem võitlus isikliku või oma maa ja rahva vabaduse eest, kuid lõpuks on neid ju võimatu lahutada. See oli meie võitlus, mida ei saa meilt keegi ära võtta.

Mart Laar ajaloolane

Maalehe Raamat

WABARIIGI VIIMASED SÕDURID
VIRKKO LEPASSALU

Tellimiseks helista telefonil 680 4444 või saada e-kiri klienditugi@lehed.ee

Südamlik kaastunne
Elo-Brittile kallisa

HERGI KARIKU

kaotuse puhul
Osakonnakaaslased

Südamlik kaastunne
Sulle, wElar kallii

ISA

kaotusel
Lähedased sõbrad

Mälestame head kolleegi

TOOMAS TÕHK

avaldame kaastunnet lahkunu lähedastele

ASSusi

Mälestame alati säranud

SIRJE LAINEVOOLU

Sügav kaastunne
kõigile omastele

Luule ja Laine lastega

Mälestame

AIME JOSINGUT

ja avaldame kaastunnet
perekonnale

Töökaaslased endisest
arvutusk keskusest

Eesti Rahvusmeeskoor ja
Eesti Kontsert mälestavad

kauaaegset lauljat

OLAF ADERIT

ja avaldavad sügavat
kaastunnet lähedastele

Mälestame

VELLO LELLEPIT

ja südamlik kaastunne
lähedastele

Töökaaslased endisest
Metsa- ja Puidutööstuse KTB-st

Kaotus on valus, mälestus jääb...

Mälestame toredat naabrit

HEINO TORGAT

Sügav kaastunne tema omastele

KÜ JOA liikmed

Avaldame kaastunnet
Ille Jalastile

ISA

surma puhul
Riigikantselei

Su sära jääb alatiseks meiega...

Avaldame siirast kaastunnet
lähedastele

VELLO LELLEPI

kaotuse puhul

Eha, Üllar, Kai, Marko

RAIVO MAALINN

avaldame kaastunnet perele

Sõbrad Raul ja Aare perega

Ärasaatmine 12 skp.
kl 15.30 Pärnamäel

13. oktoobril kell 13.30

VÄRSKED SCLEROSIS MULTIPLEX'I UUDISED

Tallinnas Viru
Konverentsikeskuses

Dr Katrin Gross-Paju
jagab värskeid uudiseid ja muljeid
otse ECTRIMS (Sclerosis multiplex'i
ravi ja uuringute Euroopa komitee)
konverentsilt

Sisepääs vaba, palume eelregistreeruda aadressil
post@smk.ee või telefonil 666 0001

Värskeite uudiste kõrvale pakume värskeid suupisteid,
lastele ruumis joonistuslaud!

Müük

- Müüa lõhutud kuivad ja märjad küttepuid. Info 509 2933.
- Meilt võid leida spunki! Müüme kasutatud profimööblit, pakettaknaid jne. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 APUNEKS OÜ
- Saetud, lõhutud küttepuid: lepp, kask, sanglepp, saar, kuusk ja segapuud koos transpordiga. Tel 672 5338, mob 525 9433 Votikmetsa OÜ
- Müüa soodsa hinnaga talusealiha. Info tel 505 9151 või 5354 3002.

Ost

- Reval Antiik ostab vanu maale, münte, kuld- ja hõbeesemeid, märke, mööblit, raamatuid, jms. Pakkuda võib kõike, mis tundub olevat vana. Müüri-vahe 2, 6440747, 511 8825

Laen

- Laen kinnisvara tagatisel. AS A&O Laenu Grupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asja-tundjatega.

Teenused

- NÕUANDELIIN tel 900 5020. Kui elumure vaevab ja vajad hingeabi, anname soovitusi. Vastame eraelu, töö ja tervise küsimustele. Kõne hind 0,97€/min.
- KAARDID ENNUSTAVAD Tel 900 1727 24 h, h 1,09€/min www.ennustus.ee

Tõlge

- Meie ettevõtte otsib esinemis- oskuse- ga koolitusnõustajat. Tegutseme lisaks Eestile ka Soomes ja alustame Lätis. Taotlejalt eeldame eesti keelele lisaks- soome keele oskust. Kui Sul on hea läbirääkimisoskus ja -kogemus, Sa oled ettevõtliku loomuga, huvitud töö- tervishoiust ja -koolitustest, oled oodat- tud kandideerima. Lisa andmed vaata kuulutuselt lk 6.

Ehitus ja remont

- Teen korterite, eramute remonti. 501 6542

Teated

- Saku Vallavalitsus teatab: Saku Vallavalitsuse 2.10.2012 korraldusega nr 832 kehtestati Saku vallas Tānassilma külas Väiketammiku kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu ülesanne on kinnistu kruntideks jaotamine ja ehitusõiguse määramine ük-

Kuulutuste tellimine!

kuulutus.epi.ee

Vali rubriik, kirjuta tekst ja maksa ühes kohas

sikelamute ehitamiseks. Planeeringuga nähakse ette Väiketammiku kinnistule rajatavatele kruntidele ühe üksiklamu ja kuni kahe abihoone ehitamist Planeeringuala suurus on ca 6200 m². http://sise.sakuvald.ee/dp/ Saku Vallavalitsus teatab: Saku Vallavalitsuse 2.10.2012 korraldusega nr 833 kehtestati Saku vallas Roobuka külas Ristikivisauna kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu ülesanne on kinnistu kruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine kolme üksiklamu ehitamiseks. Planeeringuala suurus on ca 2,2 ha. Vt http://sise.sakuvald.ee/dp/ Saku Vallavalitsus teatab: Saku Vallavalitsuse 2.10.2012. a korraldusega nr 831 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõjude strateegiline hindamine Saku vallas Saku alevikus Pähklimehe tee 17 (katastritunnus: 71801:005:0316) kinnistul. Detailplaneeringu ülesanne on kinnistu ehitusõiguse muutmise abihoone ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 1700 m². Vt http://sise.sakuvald.ee/dp/ Saku Vallavalitsus teatab: Saku Vallavalitsuse 9.10.2012. a korraldusega nr 872 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõjude strateegiline hindamine Saku vallas Saku alevikus Kõrgemäe ja Uus-Kõrgemäe (katastritunnused: 71801:005:0640, 71801:005:0680) kinnistutel ning lähialal. Detailplaneeringu ülesanne on kinnistute ning lähiala kruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine üksik-, üksik- või kaksik- ja kaksik- või riigialamute ehitamiseks Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 15500 m². Vt http://sise.sakuvald.ee/dp/ Saku Vallavalitsus teatab: Alates 29.10.2012 kuni 11.11.2012 on tööa- gadel Saku Valla Maja (Saku, Teaduse 1) teise korruse stendil AVALIKUL VÄL- JAPANEKUL Saku valla Tānassilma kü- la Arunõmme tee 28 detailplaneering. Detailplaneeringu ülesanne on kinnistu ehitusõiguse määramine üksiklamu ehitamiseks. Planeeringuga nähakse ette Arunõmme tee 28 kinnistule ühe üksiklamu ja ühe abihoone ehitamist. Planeeringuala suurus on ca 2800 m². Avaliku väljapaneku jooksul on Teil õigus esitada detailplaneeringu kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjenda- tud vastuväiteid. Planeeringuga saate tutvuda ka Saku valla kodulehel http://www.sakuvald.ee/26446

Tervis

- Parapsühholoog Ž. Stepanjan . Abialkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekaalulisuse, radikutiidi ja stressi puhul. Konsultatsioon. Tel 5858 8910.

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Holby City haigla: Minnalaskmine (Holby City, inglise 2000)

09.55 Terevisioon*

11.55 MI*

12.25 Paavo Järvi Pärnus*

12.45 Järvi festival. Juhatab Paavo Järvi*

13.35 Ajalik ja ajatu: Püha Maa, juudid ja Jeesus, 4 (subtiitritega)*

14.05 Terve Festi, 5/10*

14.35 Kapital*

15.05 Metsapeatus, 3/10*

15.35 Reisile minuga: Honfleur, Mont-Saint-Michel*

16.00 Holby City haigla: Minnalaskmine (Holby City, inglise 2000)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Õnne 13 (Eesti 2004)

17.40 Südameasi: Kõige õnnelikum päev (Heartbeat, inglise 2004)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

19.35 27: Lärm ja vaikus

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 357/400

06.45 Multimaania

07.10 Rotid: Magus vabadus

07.35 Pisipõnnide seiklused: Spordi segane maailm

08.00 Reporter*

09.00 Ettevaatust inglisa*, 159/194

10.00 Talisman*, 79/101

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5348

11.30 Heeringas Veenuse õlal*

12.00 Minu mees suudab!*

13.30 Knight Rider: Tõusva päikese rüütel

14.30 Komissar Rex: Emaarmastus

15.30 Punased roosid, 358/400

16.30 Talisman, 80/101

17.30 Ettevaatust inglisa, 160/194

18.30 Kodus ja võõrsil, 5349

19.00 Reporter

20.00 Kuldvillak. Eesti armastatuim mälumäng pakub põnevat kaasaelamist ja võimalust ka kodus kaasa nuputada.

20.35 Galileo

21.30 Kelgukoerad

22.30 Unustamatu: Leekides

TV3

06.15 Beyblade: metallisandad

06.40 Winxid

07.05 Käсна-Kalle Kantpüks

07.30 Beyblade: metallisandad*

07.55 Kaunis Lola, 29*

08.55 Kirgede torm, 1484*

09.55 Vaprad ja ilusad, 6324*

10.20 Stiilipäevik, 6*

11.05 Omakohus*

11.35 Kõige naljakamad koduvideod*

11.45 Kahjutasu 4, 2

13.00 Kättemaksukontor*

14.00 Selgeltnägijate tuleproov 6, 6*

15.00 Vaprad ja ilusad, 6325

15.25 Selline on elu!

16.25 Kaunis Lola, 30

17.25 Kirgede torm, 1485

18.30 Kõige naljakamad koduvideod

19.00 Seitsmesed uudised

ETV2

07.10 Kiisu Miisu enneolematud seiklused*

07.20 Beni ja Holly väike kuningriik* **07.30** Stella ja Sam* **07.50** Tule õuel* **08.15** Lastetuba* **08.35** Kalailm, 18* **09.00** Ringvaade* **10.05** Jüri Üdi klubi* **11.00** Krasnojarsk, september 2004 (Eesti 2004)* **11.28** ERR-i uudised **16.35** Smallville: Zodi (USA 2006)* **17.15** Smallville: Aevastus (USA 2006)* **18.00** Muumiur lood **18.20** Maša ja karu **18.30** Lastetuba: Meisterdame Mariga **18.45** Suursilm **18.55** Beni ja Holly väike kuningriik **19.05** Stella ja Sam **19.20** AK (viipekeeles) **19.30** AK (vn) **20.00** dokkaader. Hiina raskekaal (Hiina/Kanada 2012) **21.30** Kuidas on Maa meid loonud?, 5/5 (How the Earth Made Us?, inglise 2010) **22.20** Erica: Kõik soovid (Being Erica, Kanada 2009)* **23.05** Troonide mäng, 5/10: Hunt ja lõvi (Game of Thrones, USA 2011)* **23.55** Eesti Top 7* **00.48** ERR-i uudised

Kanal 11

06.10 Armastus või raha, 120 **06.55** Sõnasõda* **07.40** Saint Tropez: Õed -rivaalid **08.40** Doktor Oz* **09.35** Doktor Oz **10.30** Ellen* **11.25** Superlapsehoidja* **12.20** Top

Shop **12.35** Lihtne, kiire, maitsev!*

13.05 10 aastat nooremaks USA* **13.35** Piinlikud kehad* **14.30** Tee õnele, 439 **15.25** Tee õnele, 440 **16.20** Superlapsehoidja **17.15** Naistekliinik, 5/132.: Rambipalavik **18.10** Doktor Oz **19.05** Sõnasõda **20.00** Ellen **21.00** Romantiline reede: Isiklikud mõjud (USA/ Saksamaa 2009) **23.05** Allilma emadad, 7/13.: Hiiglased ja kääbused **00.00** Reporter **00.50** Naistekliinik*, 5/132.: Rambipalavik **01.35** Sõnasõda* **02.20** Saint Tropez*: Õed -rivaalid **03.15** Doktor Oz* **04.00** Doktor Oz* **04.45** Kasvatamatud tüdrukud: Murdepunkt **05.25** Reporter*

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 1, 41* **10.00** Unistuste printsess, 7* **11.00** Spioonitest (The Recruit, USA 2003) **13.15** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 1, 42 **14.00** Unistuste printsess, 8 **15.00** Kohver 1, 2 **16.00** Kuidas ma kohtasin teie ema 2, 7* **16.30** Kälimehed 2, 11 **17.30** Rajalt maha 4, 26 **18.30** Simpsonid 12, 17* **19.00** Clevelandi sõu 3, 1 **19.30** Kuidas ma kohtasin teie ema 2, 8 **20.00** Moodne

perekond 2, 6 **20.30** Simpsonid 12, 18 **21.00** X-Factor, 8 **22.50** Paljalt naljakas **23.20** KINOÕHTU: Seksiralli (Sex Drive, USA 2008) **01.25** Langev taevast 1, 1 **02.15** Hommiku-raadio **05.00** Kodu keset linna 1, 42* **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 12

06.30 Rannavalve **07.20** Hulljulged* **08.10** Teolt tabatud* **09.00** Reporter **10.00** Galileo* **10.30** Eesti nokitseb* **11.00** Jututuba **13.50** Kloun* **14.45** Walker – Texase korralvur* **15.35** Teolt tabatud **16.25** Merepatrull: Kahurid **17.15** Kloun: Lindenbergi beebi **18.10** Walker – Texase korralvur **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvikesed* **20.00** Galileo **20.30** Kõögikubjas **21.00** Kaks ja pool meest*: Halvad uudised kliinikust? **21.30** Kuulsuste surmaheitlus **22.00** Kreisid reisid: India **22.30** Kliitähed: Kliiloomaaed **23.00** Duudsonid: Jarppi põidla tagasitulek **23.30** Hulljulged: Liikluskaos **00.25** Kaks ja pool meest: Tervete igemete saladus **00.50** Tuvikesed: Jalgsimat **01.15** Tuvikesed **01.40** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Päev soosib asjalike ja tõiste suhete loomist. Lepingute allkirjastamisel tuleb jälgida piinlikult kõiki detaile.

SÕNN Aeg sobib suurepäraselt muudatuste tegemiseks. Kasvõi mõtte tasandil – võta mõttes vastu otsus, et viid selle täide! Ja siis nii ka läheb!

KAHSIKUD Sobiv päev, et koos sõprade või pereliikmetega hubaselt väiksemas seltskonnas aega veeta. Vajad nüüd rohkem rafineeritud meelelahutust, mis paneks su fantaasia tööle.

VÄHK Kasulik oleks püüda midagi uut teada saada. Täna on sul pea lahti ja tabad kiirelt seoseid. Kui lähed reisile, peaks saadud elamus olema tehtud kulutuse väärtiline.

LÕVI Su eesmärgid on suured. Tahad kindla peale olla võitjate poolel, mistõttu hoiad eemale sealt, kus esineb probleeme.

NEITSI Veenuse ülitugeva asendi tõttu oled valmis suhtlema igal tasandil. Seltsielu ja armastus on sulle praegu tähtsamad kui tööalane või ühiskondlik tunnustus.

KAALUD Oled korraga asjalikus-tõsisel ja eksperimenteerivas meeleolus. Julged kasutada võtteid, mida paljud ei julge.

SKORPION Sul on palju vaimset energiat, kuid vältima peaks kiirustamist ja ka tegutsemist puuduliku info põhjal. Kiiruse-jõu-energia ja täpsuse vahel on käärid.

AMBUR Õhus on palju ebamäärasust, kuid see mõjub sulle pigem inspireerivalt. Kui kohtud kelle-gagi esmakordselt, ära kiirusta talle hinnangut andma!

KALJUKITS Päev sobib kenasti oluliste ettevõtmiste alustamiseks. Vajaduse korral võid teha edukat reklaami kas endale või oma firmale. Su sõnadel on väga suur mõju – nii oeldes kui ka kirjutades.

VEEVALAJA Oma ettevõtmistes oled nüüd spontaanne ja loov. Sa oskad suurepäraselt vältida krampi, mistõttu saavutad häid tulemusi.

KALAD Su loovuse kanal on lahti – ole vaid ise mees ja anna tuld! Loovuse alla käib ka seksuaalsus ja magnetiline aura. Eriti õhtutunnid võivad tuua romantilisi hetki.

ILM

Reede +6...+9
Põhjaakaartuul 1–5 m/s

Laupäev +5...+9
Muutliku suunaga tuul 1–7 m/s

Pühapäev +4...+9
Idakaartuul 3–9 (13) m/s

Esmaspäev +4...+9
Idatuul 6–12 (14) m/s

RISTSÕNA

	KOERA-TOUG ÕMBLUS...	...GRUPL- TURNIIR LÕÕPVALT NOOKAMA	NAISENIMI STIIMER	MÜNDE ESKÜLG PÄHKID (inglise k.)	KULTUURL- ASUTUS SATURNI KAASLANE	SIRISTAY PUTUKAS EINSTEIN	NÕU PIHKUDE OONSUS	AITÄH ÜTLEMA TENNISE- VETERAN	L. AUSTERI BALLETT VAESTE- MAJA
VALLATU PÕNGER- JAS									
MINERAAL									
NAISEISA									
LEIUTAJALE ANTAV TUNNISTUS ETRUSKI JU- MALANNA									
PUU									
KARP- KALALINE									
PEISAAŽ									
ASESÕNA									
ÜMBER- ASUJA									
SILMUS									
VENITADES SIRGU AJAMA									
EHK									
...NÕGES									
VAGUR									
PLAATIMIS- SEGU									
KVARTETT									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

- Ülemus sõidab tööle uue uhke BMW-ga.
- „Äge auto,“ märgib üks alluv.
- „Eks ta ole,“ lausub ülemus tema vaimustatud pilku märgates.
- „Kui sa käsi rüppe laskmata tööd teha murrad, siis on mul aasta pärast veel ägedam masin!“
- „Kas tead, mida tähendab, kui valge auto peal on suur punane rist?“ küsib blondiin sõbrannalt.
- „Mis see siis tähendab?“
- „See tähendab, et selles masinas on autoapteek.“
- Apteeki siseneb karusnahkses kasukas neiu.
- „Mida teile?“ küsib meessoost apteeker.
- Vastuseks lööb neiu hõlmad valla, näidates, et on kasuka all ihualasti, ja ütleb:
- „Saate aru, ma ei ole juba kuu aega mehi näinud...“
- „Saan aru...“ vastab apteeker.
- „Proovige neid silmatilkasid...“
- Kaks kolleegi omavahel:
- „Kurat võtaks, jälle lõikasin valesti! Selle tüki oleks pidanud alles jätma, aga selle seal – ära lõikama!“
- „Küll meie ülemus alles rõõmustab, et olemes veebidisaineriid, mitte kirurgid...“

SUDOKU

Pappocom

Lahendused ja vihjed:
www.sudoku.com

		8				1	
	5				9		4
9				4	6		5
	9	7			8		
			2	9	4		
			3			5	2
3			9	2			7
	7		4				6
	4					8	

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi: www.epl.ee/sudoku

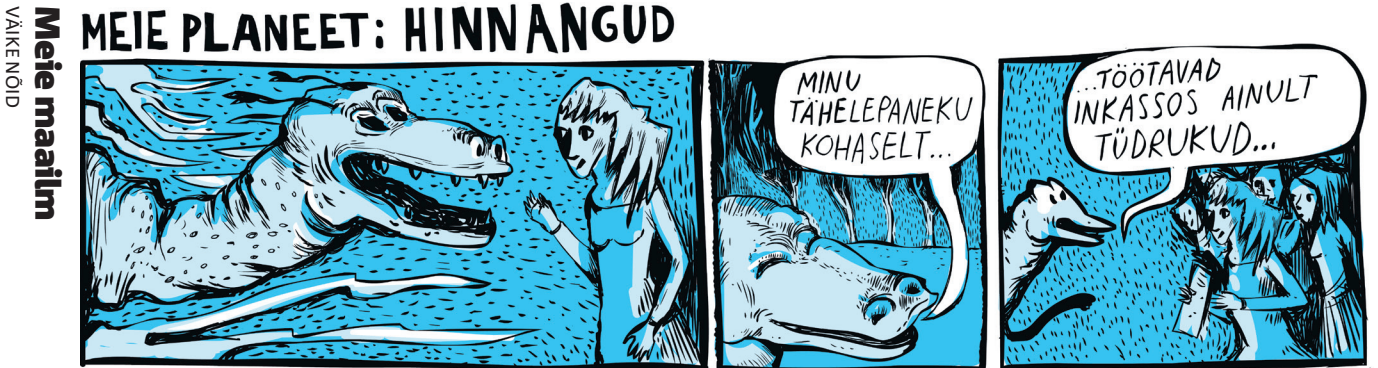
SUDOKU reeglid

•• Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda vaid ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

7	4	9	6	2	8	1	5	3
8	1	6	3	7	5	9	2	4
3	5	2	1	4	9	7	6	8
9	2	3	8	1	4	5	7	6
5	6	8	7	9	2	4	3	1
1	7	4	5	6	3	2	8	9
2	8	5	4	3	1	6	9	7
4	9	7	2	8	6	3	1	5
6	3	1	9	5	7	8	4	2

MEIE PLANEET: HINNANGUD

Filmisari

Ilona Martson
Tähekesse peatoimetaja

MITTE ÜKSNES LASTELE

Palju aastaid enne Johnny Deppi

„Selge see, et „Arabella” pole mingi stiilipuhas lastefilm. Pigem muinasjutt täiskasvanutele, kes mõtlevad lapsemeelselt.

See hinnang on napp, kuid täpne kokkuvõtte Peeter Simmi linaloost, mis režissööri enda väiteil on kindlasti tema enim vaadatud film. Raamatust „Peeter Simm – eesti filmi partisan” (Menu Kirjastus, 2011) selgub, et Nõukogude Liidus olevat sellel olnud üheksa miljonit vaatajat! „Paljudesse välisriikidesse „Arabella” ei läinud, sest lastefilmis ei tohi olla tapmist suures plaanis, aga Taaniel Tina kihutab ühele laevakaptenile kuuli kereesse,” meenutab Simm. „Mina seda enne ei teadnud. Filmil oli palju toimetajaid, nemad oleksid võinud teada.”

Jah, tõepoolest: oli 1980-ndate algus, Johnny Depp alles poisike, Hollywoodis loodud „Kariibi mere piraadid” polnud toonasesse lastekultuuri veel jõudnud. Või tont teab – ehk poleks ka „Kariibi mere piraadid” toonaste arusaamade kohaselt lastefilm? Igal juhul on lastele ja täiskasvanutele mõeldud kultuuri piir tänapäeva maailmas üsna hägune, kuid toona, kolmkümmend aastat tagasi, veel mitte eriti. Igal juhul on „Arabella” maailm tume ja põhitegijad – mereröövliid – hoopis tõsiseltvõetavamad tegelased kui mingid Olle Hellbomi Pipi-filmide Verised Jonted ja Noa-Jocked. Kuid mis kõige tähtsam: nii Perviku romaan kui ka Simmi film ei keskendu ainult põnevatele röövliseiklustele, vaid vaeb inimeseks olemise sügavamaid probleeme. „Arabella” lugu annab mõista, et piir hea ja kurja vahel on õhkõhuke – ja kes on läinud üle kurjuse poolele, sellel pole paraku enam tagasiteed.

KAHEKÜMNE KUUES FILM

„Arabella, mereröövli tütar”

●● **Aino Perviku samanimelise jutustuse motiividel**
●● **Stsenarist ja lavastaja:** Peeter Simm

●● **Operaator:** Arvo Iho
●● **Kunstnikud:** Priit Vaher ja Heikki Halla

●● **Helilooja:** Jaanus Nõgisto

Osades:

●● **Arabella** – Inga-Kai Puskar
●● **Taaniel Tina** – Lembit Peterson
●● **Rändaja Aadu** – Urmas Kibuspuu
●● **Manuel** – Raivo Trass
●● **Rosita** – Leelo Spirka
●● **Ruuge Tüüp** – Lembit Ulfsak
●● **Kapten** – Aarne Üksküla
●● **Pillimees** – Sulev Luik
●● **Lahja Adam** – Endel Pärn
●● **Meremõrtsukas** – Tõnu Kark
●● **Halleluuja** – Arvo Kukumägi
●● **Esilinastus** Tallinnas 22. augustil 1983

 Eesti filmiklassika

●● Sarja kahekümne kuues film „Arabella, mereröövli tütar” on homsest müügil hästi varustatud müügikohtades hinnaga 4,99 eurot Eesti Päevalehe uue nädalalõpulehega LP.

„Arabella”: meie päris oma piraadilugu

Filmis „Arabella, mereröövli tütar” osalevad Simmi firmanäitlejad Arvo Kukumägi (Halleluuja) ja Tõnu Kark (Meremõrtsukas), kes teevad mõlemad toreda rolli: Kuku on jutukas alatu kõhn piraat, sehkendaja ja sebija; Kark aga tüüpiline „hall kardinal”, kes omaette muiates kogu mängu kõrvalt vaatab ja sekkub ainult siis, kui viimane häda käes. Aga ka ülejäänud bande tegelased on valitud hoole ja armastusega: Endel Pärn, Peeter Kard, Heino Seljamaa, Ants Ander, Georg Janson, Priit Pärn, Jaan Kiho, Arno Saar. Tüübid on värvikad: sellistega mine või hommepäev merd röövima!

Eelkõige on „Arabella” nauditav Lembit Petersoni võimsa rolli tõttu. Piraadilaeva kapten Taaniel Tina on intelligentne, kaval, julm ja ühtlasi romantiline mees, tark ja kõrk, tundlik ja tugev karakter. Eri-nevalt ülejäänud bandest pole Taaniel ilmselgelt rahasse kiindunud – ta on pigem adrenaliinisõltlane, kes piraadi jaoks igapäevases elu ja surma mängust oma „laksu” kätte saab. Keegi on kusagil juba varem märkinud, et õieti ei peaks film kandma pealkirja „Arabella, mereröövli tütar”, vaid „Taaniel Tina, mereröövli tütar”, sest meie ees rullub lahti kurja poole üle läinud traagilise tegelase elu lõppvaatus. Kõik ülejäänud, kaasa arvatud Inga-Kai Puskar mängitud Arabella, jäävad selles draamas vaid statistideks.

Erineb algmaterjalist

Tõtt-öelda on Taaniel ja ta tütar ka ainukesed tegelased, kelle tegevusloogika lähtub Aino Perviku romaanist – kõik ülejäänud on tõepoolest teinud läbi totaalse muutumise, mis kiparast pole kirjanikku usaldatud. Eriti kahju on raamatu salapärasest rännumehest Hasanist, kellest filmis on Urmas Kibuspuu kehastuses saanud Jaan Tatika mõõtu Aadu. Kibuspuu mastaapi näitleja võinuks teha hoopis mitmeplaanisema rolli.

Kuigi „Arabellas” olla kasutatud pea kogu toonast Tallinnfilmil relvaladu ja ohtralt ka kaskadööride tööd (režissööri meenutuse kohaselt pidi Aldo Tammsaar laeval turnides püstolite plahvatamisest tõttu peaaegu surma saama), püsib film siiski püsti eeskätt näitlejate mängul. Nende jaoks, kes on tänapäeva arvutitrikkidega harjunud, tundub Taanieli laeva hukkumine vajuvas vees pehmelt öeldes

Kapten Taaniel

Tina (Lembit Peterson) oma tütreaga (Inga-Kai Puskar)

ebaveenev. Teisalt annab teadmine, et kõik trikid on tehtud ausalt, ilma kompuutrigraafilise töötluseta, asjale oma-moodi eheda meki. Ja mingil hetkel polnud isegi kaskadööre tarvis, sest Halleluuja ehk Arvo Kukumägi hüppas ise seitsme meetri kõrguselt vette!

Ehtne vanglanuga

Kes täpsemini vaadata oskab, näeb filmis välkumas ka ehtsat Vasalemma vanglas meisterdatud nuga, mille keegi metallhammaste ja tätoveeritud mees olevat Tõnu Kargile „Arabella” filmimise ajal restoranis kinikinud. Peeter Simm meenutab raamatus „Arvo Kukumägi. Alasti elu” (Menu Kir-

jastus, 2009): „Oli episood, kus Taaniel Tina, keda mängib Lembit Peterson, seotakse masti külge ja Kuku ähvardab teda noaga. Selle koleda noaga vehkis Kuku mitu päeva, see läikis jubedalt ja oli kangesti hirmuäratav. Ise ta rääkis kogu aeg: „Lemps, mis me teeme sinuga selles episoodis, kui sa masti küljes oled? Kark tõi Vasalemmast noa, küll on hea nuga! Ei tea, mitu inimest on sellega juba vagaseks tehtud? Lembit, kuule, kas me harjutame seda noaga stseeni ka?””

Asi olevat lõppenud sellega, et Lemps ütles: teda ei tohi filmimise ajal päriselt masti külge siduda. Nii jäigi – Arabella kartmatu paps, piraadikapten Taaniel Tina polegi tegelikult kinni seotud, vaid lihtsalt seisab! Nii et kõik on mäng. Ikkagi. ●

Eelkõige on „Arabella” nauditav Lembit Petersoni võimsa rolli tõttu.

LEHT + DVD

1406-0779

●●● **Eesti Päevaleht**

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastoid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastoid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetus: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epl.ee **Eesti uudised** 680 4400, **kohalikud uudised** 322 3487, **välisuudised** 680 4455, **Ärileht** 680 4400, **arvamus** 680 4450, **kultuur** 680 4470, **sport** 680 4490. **Tellimine** 680 4444, **tellimine välismaale** KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, **reklaam** 680 4500. **EPL Online** www.epl.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

9 771406 886000